

TABEL COMPARATIV

la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (consolidarea aspectelor privind infrastructurile pieței financiare)

Nr.	Prevederea actuală	Modificarea propusă	Prevederea după modificare
Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei			
1.	<p>Articolul 2. Noțiuni utilizate</p> <p>În sensul prezentei legi se utilizează următoarele noțiuni:</p> <p><i>Abatere gravă</i> – acțiune sau inacțiune ilegală săvârșită în exercitarea atribuțiilor profesionale, care este suficient de serioasă pentru a justifica eliberarea din funcție a persoanei responsabile.</p> <p><i>Asistență de lichiditate în situații de urgență</i> – furnizare de lichiditate de către Banca Națională, din banii acesteia, sau orice altă formă de asistență în situații de urgență care poate conduce la creșterea volumului de bani ai Băncii Naționale, unei bănci solvabile și viabile care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate, fără ca o astfel de operațiune să fie parte componentă a politicii monetare.</p> <p><i>Bancă</i> - bancă astfel cum este definită la art. 3 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p><i>Cerință</i> – cerință față de active sau orice alte valori, înaintată de către o persoană altei persoane, cerință de a efectua plata pentru rambursarea datoriei sau altor forme de stingere a obligațiilor.</p> <p><i>Creanță</i> – orice instrument negociabil de datorie sau orice alt instrument echivalent, precum și orice instrument negociabil care acordă dreptul de a achiziționa o altă creanță negociabilă prin subscriere sau schimb.</p>	<p>1. Articolul 2:</p> <p>după noțiunea „<i>Abatere gravă</i>” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „<i>Administrator al unei infrastructuri a pieței financiare</i> - persoana juridică care stabilește regulile de funcționare a unei infrastructuri a pieței financiare și este responsabil de operarea infrastructurii.”;</p> <p>după noțiunea „<i>Asistență de lichiditate în situații de urgență</i>” se introduc două noțiuni noi cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>Aranjament de plată</i> – un set de funcționalități operaționale care sprijină consumatorii de servicii de plată în utilizarea instrumentelor de plată electronică, și includ: (i) inițierea de transferuri de fonduri și (ii) stocarea sau înregistrarea credențialelor sau informațiilor referitoare la deținătorul instrumentului de plată electronică. În sensul prezentei legi, în categoria aranjamentelor de plată sunt incluse portofelele electronice.</p> <p><i>Autoritate de guvernanță</i> – persoana juridică care stabilește regulile de funcționare a unei scheme sau aranjament de plată.”;</p>	<p>Articolul 2. Noțiuni utilizate</p> <p>În sensul prezentei legi se utilizează următoarele noțiuni:</p> <p><i>Abatere gravă</i> – acțiune sau inacțiune ilegală săvârșită în exercitarea atribuțiilor profesionale, care este suficient de serioasă pentru a justifica eliberarea din funcție a persoanei responsabile.</p> <p><u><i>Administrator al unei infrastructuri a pieței financiare - persoana juridică care stabilește regulile de funcționare a unei infrastructuri a pieței financiare și este responsabil de operarea infrastructurii.</i></u></p> <p><i>Asistență de lichiditate în situații de urgență</i> – furnizare de lichiditate de către Banca Națională, din banii acesteia, sau orice altă formă de asistență în situații de urgență care poate conduce la creșterea volumului de bani ai Băncii Naționale, unei bănci solvabile și viabile care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate, fără ca o astfel de operațiune să fie parte componentă a politicii monetare.</p> <p><u><i>Aranjament de plată – un set de funcționalități operaționale care sprijină consumatorii de servicii de plată în utilizarea instrumentelor de plată electronică, și includ: (i) inițierea de transferuri de fonduri și (ii) stocarea sau înregistrarea credențialelor sau informațiilor referitoare la deținătorul instrumentului de plată electronică. În sensul prezentei legi, în categoria aranjamentelor de plată sunt incluse portofelele electronice.</i></u></p> <p><u><i>Autoritate de guvernanță – persoana juridică care stabilește regulile de funcționare a unei scheme sau aranjament de plată.</i></u></p>

<p>Creanțele negociabile pot fi în formă de certificat sau de înscriere în registrul contabil.</p> <p><i>Infrastructură a pieței financiare</i> – sistem multilateral între participanți și operatorul acestui sistem, care funcționează în baza unor norme comune, formale și standardizate și care este utilizat în scopuri de decontare, clearing (compensare) sau înregistrare a plăților, valorilor, instrumentelor derivative sau a altor tranzacții financiare</p> <p><i>Obligațiuni monetare</i> – totalitatea obligațiunilor reflectate în bilanțul Băncii Naționale, cu excepția obligațiunilor față de Guvern și a celor față de Fondul Monetar Internațional.</p> <p><i>Ordonanță</i> – normă obligatorie, emisă de Banca Națională în scopul executării prezentei legi, cu privire la una sau mai multe bănci care constituie mai puțin de o categorie de bănci.</p> <p><i>Rata de bază</i> – rata dobânzii de politică monetară stabilită de Comitetul executiv și publicată periodic de Banca Națională.</p> <p><i>Recomandare</i> – îndrumare a Băncii Naționale fără putere obligatorie.</p> <p><i>Regulament</i> – normă obligatorie, emisă de Banca Națională în scopul exercitării prezentei legi, pentru una sau mai multe categorii de bănci și alte persoane juridice și fizice.</p>	<p>după noțiunea „<i>Creanță</i>” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>Emitent de instrumente de plată</i> - prestator de servicii de plată care emite și pune la dispoziția deținătorului un instrument de plată electronică, în baza unui contract încheiat cu deținătorul.”;</p> <p>la noțiunea „<i>Infrastructură a pieței financiare</i>”, cuvântul „operatorul” se substituie cu cuvântul „administrator”;</p> <p>după noțiunea „<i>Infrastructură a pieței financiare</i>” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>Monitorizare</i> – în sensul Capitolului VI¹, reprezintă o funcție a băncii centrale prin care se urmărește promovarea funcționării sigure și eficiente a infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată, precum și evitarea riscului sistemic.”;</p>	<p><i>Bancă</i> - bancă astfel cum este definită la art. 3 din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.</p> <p><i>Cerință</i> – cerință față de active sau orice alte valori, înaintată de către o persoană altei persoane, cerință de a efectua plata pentru rambursarea datoriei sau altor forme de stingere a obligațiilor.</p> <p><i>Creanță</i> – orice instrument negociabil de datorie sau orice alt instrument echivalent, precum și orice instrument negociabil care acordă dreptul de a achiziționa o altă creanță negociabilă prin subscriere sau schimb. Creanțele negociabile pot fi în formă de certificat sau de înscriere în registrul contabil.</p> <p><u><i>Emitent de instrumente de plată - prestator de servicii de plată care emite și pune la dispoziția deținătorului un instrument de plată electronică, în baza unui contract încheiat cu deținătorul.</i></u></p> <p><i>Infrastructură a pieței financiare</i> – sistem multilateral între participanți și operatorul <u>administratorul</u> acestui sistem, care funcționează în baza unor norme comune, formale și standardizate și care este utilizat în scopuri de decontare, clearing (compensare) sau înregistrare a plăților, valorilor, instrumentelor derivative sau a altor tranzacții financiare.</p> <p><u><i>Monitorizare – în sensul Capitolului VI¹, reprezintă o funcție a băncii centrale prin care se urmărește promovarea funcționării sigure și eficiente a infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată, precum și evitarea riscului sistemic.</i></u></p> <p><i>Obligațiuni monetare</i> – totalitatea obligațiunilor reflectate în bilanțul Băncii Naționale, cu excepția obligațiunilor față de Guvern și a celor față de Fondul Monetar Internațional.</p>
---	--	---

		<p>după noțiunea „Ordonanță” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: „<i>Schemă de plată</i> – set de reguli formale, standardizate și comune care permit transferul de fonduri prin intermediul unui instrument de plată electronică. În sensul prezentei legi, în categoria schemelor de plată sunt incluse schemele de plăți cu cardul, schemele de remiteri de bani și schemele de plată cu instrumente de plată.”</p>	<p><i>Ordonanță</i> – normă obligatorie, emisă de Banca Națională în scopul executării prezentei legi, cu privire la una sau mai multe bănci care constituie mai puțin de o categorie de bănci. <u><i>Schemă de plată – set de reguli formale, standardizate și comune care permit transferul de fonduri prin intermediul unui instrument de plată electronică. În sensul prezentei legi, în categoria schemelor de plată sunt incluse schemele de plăți cu cardul, schemele de remiteri de bani și schemele de plată cu instrumente de plată.</i></u> <i>Rata de bază</i> – rata dobânzii de politică monetară stabilită de Comitetul executiv și publicată periodic de Banca Națională. <i>Recomandare</i> – îndrumare a Băncii Naționale fără putere obligatorie. <i>Regulament</i> – normă obligatorie, emisă de Banca Națională în scopul exercitării prezentei legi, pentru una sau mai multe categorii de bănci și alte persoane juridice și fizice.</p>
2.	<p>Articolul 5. Atribuțiile de bază (1) Banca Națională are următoarele atribuții de bază: a) stabilește și implementează politica monetară și valutară în stat; b) acționează ca bancher și agent al statului; c) întocmește analize economice și monetare și în baza lor adresează Guvernului propuneri, aduce rezultatele analizelor la cunoștința publicului; d) licențiază, reglementează și supraveghează, pe bază individuală și, după caz, pe bază consolidată, activitatea băncilor</p>	2. Articolul 5:	<p>Articolul 5. Atribuțiile de bază (1) Banca Națională are următoarele atribuții de bază: a) stabilește și implementează politica monetară și valutară în stat; b) acționează ca bancher și agent al statului; c) întocmește analize economice și monetare și în baza lor adresează Guvernului propuneri, aduce rezultatele analizelor la cunoștința publicului; d) licențiază, reglementează și supraveghează, pe bază individuală și, după caz, pe bază consolidată, activitatea băncilor persoane juridice din Republica Moldova și a sucursalelor băncilor din alte state; e) acordă credite băncilor, inclusiv asistență de lichiditate în situații de urgență;</p>

<p>persoane juridice din Republica Moldova și a sucursalelor băncilor din alte state;</p> <p>e) acordă credite băncilor, inclusiv asistență de lichiditate în situații de urgență;</p> <p>f) constituie, licențiază, operează, reglementează, monitorizează și supraveghează infrastructurile pieței financiare, în condițiile stabilite de lege, și promovează funcționarea stabilă și eficientă a acestora;</p> <p>g) activează ca organ unic de emisiune a monedei naționale;</p> <p>h) stabilește regimul cursului de schimb al monedei naționale;</p> <p>i) păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului;</p> <p>j) în numele Republicii Moldova își asumă obligații și execută tranzacțiile rezultate din participarea Republicii Moldova la activitatea băncilor internaționale în domeniul bancar, de credit și monetar în conformitate cu condițiile acordurilor internaționale;</p> <p>k) întocmește balanța de plăți, poziția investițională internațională și elaborează statistica datoriei externe a Republicii Moldova;</p> <p>l) efectuează reglementarea valutară pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>m) licențiază, reglementează și supraveghează activitatea de prestare a serviciilor de plată și activitatea de emisie a monedei electronice;</p> <p>o) acționează ca autoritate de rezoluție a băncilor în conformitate cu Legea privind redresarea și rezoluția băncilor;</p> <p>p) licențiază/autorizează/emite avizul pentru înregistrarea de stat, reglementează și</p>	<p>la alineatul (1) litera f) va avea următorul cuprins:</p> <p>„f) constituie, reglementează, licențiază, autorizează, operează, monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată, în scopul promovării funcționării sigure și eficiente ale acestora și pentru a evita riscul sistemic;”</p>	<p>f) — constituie, — licențiază, — operează, reglementează, — monitorizează — și supraveghează infrastructurile pieței financiare, în condițiile stabilite de lege, și promovează funcționarea stabilă și eficientă a acestora;</p> <p><u>f) constituie, reglementează, licențiază, autorizează, operează, monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele de plată, în scopul promovării funcționării sigure și eficiente ale acestora și pentru a evita riscul sistemic;</u></p> <p>g) activează ca organ unic de emisiune a monedei naționale;</p> <p>h) stabilește regimul cursului de schimb al monedei naționale;</p> <p>i) păstrează și gestionează rezervele valutare ale statului;</p> <p>j) în numele Republicii Moldova își asumă obligații și execută tranzacțiile rezultate din participarea Republicii Moldova la activitatea băncilor internaționale în domeniul bancar, de credit și monetar în conformitate cu condițiile acordurilor internaționale;</p> <p>k) întocmește balanța de plăți, poziția investițională internațională și elaborează statistica datoriei externe a Republicii Moldova;</p> <p>l) efectuează reglementarea valutară pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>m) licențiază, reglementează și supraveghează activitatea de prestare a serviciilor de plată și activitatea de emisie a monedei electronice;</p> <p>o) acționează ca autoritate de rezoluție a băncilor în conformitate cu Legea privind redresarea și rezoluția băncilor;</p> <p>p) licențiază/autorizează/emite avizul pentru înregistrarea de stat, reglementează și supraveghează activitatea asiguratorilor, reasiguratorilor și a</p>
---	---	---

<p>supraveghează activitatea asigurătorilor, reasigurătorilor și a intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, a asociațiilor de economii și împrumut, a birourilor istoriilor de credit și a organizațiilor de creditare nebancaară.</p> <p>(2) Banca Națională are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege fără consimțământul subiecților datelor cu caracter personal.</p> <p>(3) Subiecții datelor cu caracter personal nu au dreptul de a se opune prelucrării datelor personale circumscrise exercitării atribuțiilor Băncii Naționale prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(4) Prelucrarea datelor cu caracter personal obținute de către Banca Națională potrivit prezentului articol se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>(5) În vederea asigurării stabilității sistemului financiar, în situații de criză financiară sistemică sau de pericol al apariției acesteia, definite astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, Banca Națională poate hotărî adoptarea unor măsuri de stabilizare financiară, prin care poate impune suspendarea sau/și limitarea oricărei obligații de plată sau de livrare care rezultă din orice contract la care o entitate supravegheată de Banca Națională este parte, sau oricărei activități/operațiuni a acesteia, începînd de la data publicării deciziei pe pagina web oficială a Băncii Naționale, pe un termen de pînă la 6 luni. Decizia privind aplicarea măsurilor de stabilizare financiară se</p>		<p>intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova, a asociațiilor de economii și împrumut, a birourilor istoriilor de credit și a organizațiilor de creditare nebancaară.</p> <p>(2) Banca Națională are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal obținute în exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege fără consimțământul subiecților datelor cu caracter personal.</p> <p>(3) Subiecții datelor cu caracter personal nu au dreptul de a se opune prelucrării datelor personale circumscrise exercitării atribuțiilor Băncii Naționale prevăzute de prezenta lege.</p> <p>(4) Prelucrarea datelor cu caracter personal obținute de către Banca Națională potrivit prezentului articol se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>(5) În vederea asigurării stabilității sistemului financiar, în situații de criză financiară sistemică sau de pericol al apariției acesteia, definite astfel de organul național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, Banca Națională poate hotărî adoptarea unor măsuri de stabilizare financiară, prin care poate impune suspendarea sau/și limitarea oricărei obligații de plată sau de livrare care rezultă din orice contract la care o entitate supravegheată de Banca Națională este parte, sau oricărei activități/operațiuni a acesteia, începînd de la data publicării deciziei pe pagina web oficială a Băncii Naționale, pe un termen de pînă la 6 luni. Decizia privind aplicarea măsurilor de stabilizare financiară se ia de către Banca Națională în consultare cu Guvernul. Măsurile de stabilizare financiară pot fi aplicate tuturor sau anumitor categorii de persoane, precum și tuturor sau anumitor tipuri de activități/operațiuni</p>
--	--	---

	<p>ia de către Banca Națională în consultare cu Guvernul. Măsurile de stabilizare financiară pot fi aplicate tuturor sau anumitor categorii de persoane, precum și tuturor sau anumitor tipuri de activități/operațiuni financiare, în valută străină și/sau în monedă națională. Condițiile și modul de aplicare a măsurilor de stabilizare financiară se stabilesc de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(6) În exercitarea de către Banca Națională a atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, dispozițiile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr. 161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică.</p>		<p>financiare, în valută străină și/sau în monedă națională. Condițiile și modul de aplicare a măsurilor de stabilizare financiară se stabilesc de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(6) În exercitarea de către Banca Națională a atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, dispozițiile Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr. 161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică.</p>
3.	<p>Capitolului VI¹ INFRASTRUCTURILE PIETEI FINANCIARE</p>	<p>3. Denumirea Capitolului VI¹ va avea următorul cuprins: „INFRASTRUCTURILE PIETEI FINANCIARE, SCHEMELE, ARANJAMENTELE ȘI INSTRUMENTELE DE PLATĂ”.</p>	<p>Capitolului VI¹ INFRASTRUCTURILE PIETEI FINANCIARE INFRASTRUCTURILE PIETEI FINANCIARE, SCHEMELE, ARANJAMENTELE ȘI INSTRUMENTELE DE PLATĂ</p>
4.	<p>Articolul 49¹. Reglementarea, licențierea, monitorizarea și supravegherea infrastructurilor pieței financiare care funcționează în Republica Moldova</p> <p>(1) Banca Națională reglementează, licențiază, monitorizează și supraveghează infrastructurile pieței financiare, instrumentele de plată și alte componente ale infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova, a căror</p>	<p>4. Articolul 49¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 49¹. Reglementarea, licențierea, autorizarea și monitorizarea infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată care funcționează în Republica Moldova</p> <p>(1) Banca Națională reglementează, licențiază, autorizează și monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și</p>	<p><u><i>Articolul 49¹. Reglementarea, licențierea, autorizarea și monitorizarea infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată care funcționează în Republica Moldova</i></u></p> <p><u><i>(1) Banca Națională reglementează, licențiază, autorizează și monitorizează infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele și instrumentele</i></u></p>

<p>funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea financiară, pentru implementarea politicii monetare și pentru promovarea încrederii publicului în efectuarea plăților fără numerar.</p> <p>(2) În scopul reglementării, licențierii, monitorizării și supravegherii infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova, Banca Națională este în drept:</p> <p>a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării și supravegherii infrastructurilor pieței financiare, a instrumentelor de plată și a altor componente ale infrastructurilor pieței financiare care urmează a fi supuse supravegherii;</p> <p>b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere, organizare, funcționare și utilizare a infrastructurilor pieței financiare în Republica Moldova;</p> <p>c) să solicite și să primească informații și rapoarte de la operatorii (administratorii) și participanții la infrastructurile pieței financiare;</p> <p>d) să efectueze controlul asupra organizării și funcționării infrastructurilor pieței financiare, asupra activității operatorilor (administratorilor) și participanților la infrastructurile pieței financiare;</p> <p>e) să aplice măsuri de remediere și sancțiuni față de operatorii (administratorii) infrastructurilor pieței financiare.</p>	<p>instrumentele de plată, a căror funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea financiară, pentru implementarea politicii monetare și promovarea încrederii publicului în efectuarea plăților fără numerar.</p> <p>(2) Activitatea de monitorizare constă în:</p> <p>a) obținerea de informații, inclusiv prin efectuarea controalelor, cu privire la arhitectura și funcționarea infrastructurilor pieței financiare prezente sau planificate, emiterea, acceptarea și utilizarea instrumentelor de plată și a monedei electronice;</p> <p>b) evaluarea informațiilor obținute;</p> <p>c) inducerea de schimbări ori dispunerea unor măsuri de remediere și sancțiuni.</p> <p>(3) În scopul reglementării, licențierii, autorizării și monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată în Republica Moldova, Banca Națională are dreptul:</p> <p>a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată;</p> <p>b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere și autorizare a administratorilor infrastructurilor pieței financiare și a autorităților de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, precum și cerințele față de activitatea acestora în vederea punerii în aplicare a art. 49⁴ alin. (8) și art. 49⁵ alin. (8);</p> <p>c) să adopte acte normative care stabilesc cerințe față de emitenții instrumentelor de plată în legătură cu emiterea și gestiunea acestor instrumente;</p>	<p><u>de plată, a căror funcționare stabilă și eficientă este esențială pentru stabilitatea financiară, pentru implementarea politicii monetare și promovarea încrederii publicului în efectuarea plăților fără numerar.</u></p> <p><u>(2) Activitatea de monitorizare constă în:</u></p> <p><u>a) obținerea de informații, inclusiv prin efectuarea controalelor, cu privire la arhitectura și funcționarea infrastructurilor pieței financiare prezente sau planificate, emiterea, acceptarea și utilizarea instrumentelor de plată și a monedei electronice;</u></p> <p><u>b) evaluarea informațiilor obținute;</u></p> <p><u>c) inducerea de schimbări ori dispunerea unor măsuri de remediere și sancțiuni.</u></p> <p><u>(3) În scopul reglementării, licențierii, autorizării și monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată în Republica Moldova, Banca Națională are dreptul:</u></p> <p><u>a) să adopte documente de politici și acte normative în care să stabilească principiile și modalitatea de organizare a monitorizării infrastructurilor pieței financiare, schemelor, aranjamentelor și instrumentelor de plată;</u></p> <p><u>b) să adopte acte normative care stabilesc condițiile și modul de licențiere și autorizare a administratorilor infrastructurilor pieței financiare și a autorităților de guvernanță a schemelor și aranjamentelor de plată, precum și cerințele față de activitatea acestora în vederea punerii în aplicare a art. 49⁴ alin. (8) și art. 49⁵ alin. (8);</u></p> <p><u>c) să adopte acte normative care stabilesc cerințe față de emitenții instrumentelor de plată în legătură cu emiterea și gestiunea acestor instrumente;</u></p> <p><u>d) să solicite și să primească informații și rapoarte de la administratorii infrastructurilor pieței</u></p>
---	--	--

		<p>d) să solicite și să primească informații și rapoarte de la administratorii infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată, participării la acestea;</p> <p>e) să efectueze controlul asupra activității administratorilor infrastructurilor pieței financiare, autorităților de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată, participanților la acestea;</p> <p>f) să aplice măsuri de remediere și sancțiuni față de administratorii infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată și participării la oricare dintre acestea.”</p>	<p><u>financiare, autoritățile de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată, participării la acestea;</u></p> <p><u>e) să efectueze controlul asupra activității administratorilor infrastructurilor pieței financiare, autorităților de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată, participanților la acestea;</u></p> <p><u>f) să aplice măsuri de remediere și sancțiuni față de administratorii infrastructurilor pieței financiare, autoritățile de guvernare a schemelor și aranjamentelor de plată și participării la oricare dintre acestea.</u></p>
5.	<p>Articolul 49². Depozitarul central unic al valorilor mobiliare</p> <p>Banca Națională instituie, reglementează activitatea și supraveghează Depozitarul central unic al valorilor mobiliare în conformitate cu Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.</p>	<p>5. La Articolul 49² după cuvintele „reglementează activitatea” se completează cu cuvântul „, monitorizează”</p>	<p>Articolul 49². Depozitarul central unic al valorilor mobiliare</p> <p>Banca Națională instituie, reglementează activitatea, <u>monitorizează</u> și supraveghează Depozitarul central unic al valorilor mobiliare în conformitate cu Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.</p>
6.		<p>7. Legea se completează cu articolele 49⁴ și 49⁵ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 49⁴. Licențierea administratorilor infrastructurilor pieței financiare</p> <p>(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o infrastructură a pieței financiare pe teritoriul Republicii Moldova va înainta Băncii Naționale o cerere de licențiere, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile administratorilor infrastructurilor pieței financiare, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.</p>	<p><u>Articolul 49⁴. Licențierea administratorilor infrastructurilor pieței financiare</u></p> <p><u>(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o infrastructură a pieței financiare pe teritoriul Republicii Moldova va înainta Băncii Naționale o cerere de licențiere, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile administratorilor infrastructurilor pieței financiare, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.</u></p>

	<p>(2) Condițiile de licențiere se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:</p> <p>a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/încheiate de administratorul infrastructurii pieței financiare și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;</p> <p>b) cerințe generale privind governanța administratorului infrastructurii pieței financiare;</p> <p>c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor;</p> <p>d) cerințe pentru gestionarea riscurilor financiare (riscul de lichiditate, riscul de credit, riscul general de afacere, riscul de garantare, riscul privind marjele, riscul de decontare finală, riscul privind decontarea fondurilor, riscul privind livrarea fizică a instrumentelor financiare, riscul privind gestionarea instrumentelor financiare, riscul privind segregarea și portabilitatea, riscul de custodie și de investiție);</p> <p>e) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;</p> <p>f) cerințe privind criteriile de acces și participare, inclusiv participarea pe niveluri;</p> <p>g) cerințe aplicabile conexiunilor între infrastructurile pieței financiare;</p> <p>h) cerințe privind eficiența și eficacitatea activității infrastructurii pieței financiare;</p> <p>i) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisioanelor infrastructurii pieței financiare;</p> <p>j) cerințe privind situațiile de neîndeplinire a obligațiilor de către participanții la infrastructura pieței financiare.</p>	<p><u>(2) Condițiile de licențiere se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:</u></p> <p><u>a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/încheiate de administratorul infrastructurii pieței financiare și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;</u></p> <p><u>b) cerințe generale privind governanța administratorului infrastructurii pieței financiare;</u></p> <p><u>c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor;</u></p> <p><u>d) cerințe pentru gestionarea riscurilor financiare (riscul de lichiditate, riscul de credit, riscul general de afacere, riscul de garantare, riscul privind marjele, riscul de decontare finală, riscul privind decontarea fondurilor, riscul privind livrarea fizică a instrumentelor financiare, riscul privind gestionarea instrumentelor financiare, riscul privind segregarea și portabilitatea, riscul de custodie și de investiție);</u></p> <p><u>e) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;</u></p> <p><u>f) cerințe privind criteriile de acces și participare, inclusiv participarea pe niveluri;</u></p> <p><u>g) cerințe aplicabile conexiunilor între infrastructurile pieței financiare;</u></p> <p><u>h) cerințe privind eficiența și eficacitatea activității infrastructurii pieței financiare;</u></p> <p><u>i) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisioanelor infrastructurii pieței financiare;</u></p> <p><u>j) cerințe privind situațiile de neîndeplinire a obligațiilor de către participanții la infrastructura pieței financiare.</u></p>
--	---	--

	<p>(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea cererii, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.</p> <p>(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.</p> <p>(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de licențiere, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind acordarea sau refuzul emiterii licenței de operare a infrastructurii pieței financiare.</p> <p>(7) Banca Națională emite licența numai dacă este pe deplin convinsă de faptul că administrarea infrastructurii pieței financiare este sigură, completă, eficientă, stabilă în timp, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra funcționării sigure și eficiente a infrastructurii în cauză, asupra participanților la infrastructură și asupra sistemelor cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.</p> <p>(8) Administratorii infrastructurilor pieței financiare trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de valabilitate a licenței.</p>	<p><u>(3) În termen de 30 de zile lucrătoare de la primirea cererii, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.</u></p> <p><u>(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.</u></p> <p><u>(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.</u></p> <p><u>(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de licențiere, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind acordarea sau refuzul emiterii licenței de operare a infrastructurii pieței financiare.</u></p> <p><u>(7) Banca Națională emite licența numai dacă este pe deplin convinsă de faptul că administrarea infrastructurii pieței financiare este sigură, completă, eficientă, stabilă în timp, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra funcționării sigure și eficiente a infrastructurii în cauză, asupra participanților la infrastructură și asupra sistemelor cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.</u></p> <p><u>(8) Administratorii infrastructurilor pieței financiare trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de valabilitate a licenței.</u></p>
--	--	--

Articolul 49⁵. Autorizarea autorităților de guvernare a schemelor sau aranjamentelor de plată

(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o schemă sau aranjament de plată pe teritoriul Republicii Moldova va înainta Băncii Naționale o cerere de autorizare, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile autorităților de guvernare a schemelor/aranjamentelor de plată, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(2) Condițiile de avizare se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:

a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/incheiate de autoritatea de guvernare a schemei/aranjamentului de plată și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;

b) cerințe generale privind guvernarea autorităților de guvernare a schemelor/aranjamentelor de plată;

c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor asociate schemelor sau aranjamentelor de plată;

d) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;

e) cerințe privind criteriile de acces și participare;

f) cerințe privind eficiența și eficacitatea schemei sau aranjamentului de plată;

g) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisiunilor stabilite în aplicarea schemei sau aranjamentului de plată.

Articolul 49⁵. Autorizarea autorităților de guvernare a schemelor sau aranjamentelor de plată.

(1) Persoana juridică care intenționează să opereze o schemă sau aranjament de plată pe teritoriul Republicii Moldova va înainta Băncii Naționale o cerere de autorizare, inclusiv documentația justificativă aferentă, privind îndeplinirea permanentă a cerințelor aplicabile autorităților de guvernare a schemelor/aranjamentelor de plată, stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(2) Condițiile de avizare se stabilesc în actele normative ale Băncii Naționale, care vor conține cel puțin următoarele:

a) cerințe privind regulile, procedurile și contractele elaborate/incheiate de autoritatea de guvernare a schemei/aranjamentului de plată și privind conformitatea acestora cu legislația aplicabilă în toate jurisdicțiile relevante;

b) cerințe generale privind guvernarea autorităților de guvernare a schemelor/aranjamentelor de plată;

c) cerințe privind cadrul pentru gestionarea cuprinzătoare a riscurilor asociate schemelor sau aranjamentelor de plată;

d) cerințe privind gestionarea riscului operațional, inclusiv asigurarea rezilienței cibernetice;

e) cerințe privind criteriile de acces și participare;

f) cerințe privind eficiența și eficacitatea schemei sau aranjamentului de plată;

g) cerințe privind proceduri și standarde de comunicare și privind transparența regulilor, procedurilor și comisiunilor stabilite în aplicarea schemei sau aranjamentului de plată.

(3) În termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea cererii de autorizare, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.

(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.

(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de autorizare, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind autorizarea sau refuzul emiterii autorizării de operare a schemei sau aranjamentului de plată.

(7) Banca Națională emite autorizarea numai dacă este pe deplin convinsă de faptul că administrarea schemei sau aranjamentului de plată este sigură, eficace, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra participanților la schema sau aranjamentul de plată, asupra funcționării sigure și eficiente a sistemelor de plăți, instrumentelor de plată, cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.

(8) Autoritatea de guvernanță a schemei sau aranjamentului de plată trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de activitate.”.

(3) În termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea cererii de autorizare, Banca Națională verifică plenitudinea documentației prezentate conform alin. (1) și informează persoana juridică solicitantă dacă documentația este completă.

(4) În cazul în care documentația este incompletă, Banca Națională stabilește un termen maxim în cadrul căruia persoana juridică solicitantă trebuie să completeze documentația, perioadă în care termenul prevăzut la alin. (3) se suspendă.

(5) Persoana juridică solicitantă trebuie să transmită, la solicitarea Băncii Naționale, orice alte informații, date, documente și declarații necesare în vederea evaluării respectării cerințelor stabilite în prezenta lege și în actele normative ale Băncii Naționale.

(6) În termen de 6 luni de la depunerea documentației complete aferente cererii de autorizare, Banca Națională transmite persoanei juridice solicitante, în scris, o decizie motivată privind autorizarea sau refuzul emiterii autorizării de operare a schemei sau aranjamentului de plată.

(7) Banca Națională emite autorizarea numai dacă este pe deplin convinsă de faptul că administrarea schemei sau aranjamentului de plată este sigură, eficace, respectă reglementările și standardele relevante și nu are un impact negativ asupra participanților la schema sau aranjamentul de plată, asupra funcționării sigure și eficiente a sistemelor de plăți, instrumentelor de plată, cu care aceasta interacționează, inclusiv asupra stabilității financiare.

(8) Autoritatea de guvernanță a schemei sau aranjamentului de plată trebuie să asigure întrunirea condițiilor prevăzute la alin. (2) și (7) pe întreaga perioadă de activitate.

8.	<p>Articolul 75. Sancțiuni, măsuri sancționatoare, măsuri de supraveghere și alte măsuri de remediere</p> <p>(1) Banca Națională, în caz de constatare a încălcării legii sau a actelor sale normative, a condițiilor de licențiere, a cerințelor autorizațiilor, permisiunilor, aprobărilor și confirmărilor eliberate de Banca Națională (denumite în continuare autorizații), a neajunsurilor în activitate, a neexecutării sancțiunilor, măsurilor sancționatoare, măsurilor de supraveghere și măsurilor de remediere impuse (denumite în continuare încălcări), poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) sancțiunile prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;</p> <p>b) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>c) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii unității de schimb valutar (alta decât banca) în mărime de la 5000 pînă la 25000 de lei;</p> <p>d) suspendarea parțială sau totală a activității;</p> <p>e) retragerea licenței, autorizației.</p> <p>(2) În urma constatării încălcărilor menționate la alineatul (1), Banca Națională poate aplica următoarele măsuri de remediere, măsuri sancționatoare și măsuri de supraveghere:</p> <p>a) măsuri sancționatoare și măsuri de supraveghere prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;</p> <p>b) emiterea prescripțiilor;</p> <p>c) încheierea unui acord;</p> <p>d) alte măsuri ce nu contravin legii și atribuțiilor Băncii Naționale.</p>	<p>7. Articolul 75:</p> <p>alineatul (1) se completează cu literele c¹⁾ și d¹⁾ cu următorul cuprins:</p> <p>„c¹⁾ aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii conform art. 49¹ alin. (3) lit. f) în mărime de la 10000 lei pînă la 600000 lei;</p> <p>d¹⁾suspendarea sau excluderea unui participant de la una sau mai multe infrastructuri a pieței financiare, scheme sau aranjamente de plată;”.</p>	<p>Articolul 75. Sancțiuni, măsuri sancționatoare, măsuri de supraveghere și alte măsuri de remediere</p> <p>(1) Banca Națională, în caz de constatare a încălcării legii sau a actelor sale normative, a condițiilor de licențiere, a cerințelor autorizațiilor, permisiunilor, aprobărilor și confirmărilor eliberate de Banca Națională (denumite în continuare autorizații), a neajunsurilor în activitate, a neexecutării sancțiunilor, măsurilor sancționatoare, măsurilor de supraveghere și măsurilor de remediere impuse (denumite în continuare încălcări), poate aplica următoarele sancțiuni:</p> <p>a) sancțiunile prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;</p> <p>b) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>c) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii unității de schimb valutar (alta decât banca) în mărime de la 5000 pînă la 25000 de lei;</p> <p><u>c¹⁾ aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii conform art. 49¹ alin. (3) lit. f) în mărime de la 10000 lei pînă la 600000 lei;</u></p> <p><u>d¹⁾suspendarea sau excluderea unui participant de la una sau mai multe infrastructuri a pieței financiare, scheme sau aranjamente de plată;</u></p> <p>d) suspendarea parțială sau totală a activității;</p> <p>e) retragerea licenței, autorizației.</p> <p>(2) În urma constatării încălcărilor menționate la alineatul (1), Banca Națională poate aplica următoarele măsuri de remediere, măsuri sancționatoare și măsuri de supraveghere:</p> <p>a) măsuri sancționatoare și măsuri de supraveghere prevăzute de Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;</p> <p>b) emiterea prescripțiilor;</p> <p>c) încheierea unui acord;</p> <p>d) alte măsuri ce nu contravin legii și atribuțiilor Băncii Naționale.</p>
----	--	---	---

<p>(3) Sancțiunile prevăzute la alineatul (1) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere menționate la alineatul (2) sau independent de acestea.</p> <p>(4) Avertismentul în scris prevede, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor și recomandări privind modul de remediere a acestora, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a măsurilor de remediere ori a măsurilor de supraveghere în cazul nelichidării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora.</p> <p>(5) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu aplicarea altei sancțiuni ori măsuri de remediere, ori măsuri sancționatoare, ori măsuri de supraveghere sau independent de acestea.</p> <p>(6) Suspendarea parțială sau totală a activității are ca efect interzicerea pe o anumită perioadă a desfășurării unor activități/a tuturor activităților, a activității unor subdiviziuni sau a efectuării unor operațiuni/a tuturor operațiunilor pentru care s-a eliberat licența/autorizația. În cazul suspendării activității, nu se admite încheierea de contracte noi sau reîncheierea pe un termen nou a contractelor încheiate anterior, a căror executare este legată de desfășurarea activității suspendate, ori efectuarea pe viitor a tranzacțiilor sau operațiunilor interzise.</p> <p>(7) Pe perioada suspendării activității, termenul de valabilitate al licenței/ autorizației</p>		<p>(3) Sancțiunile prevăzute la alineatul (1) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere, măsurile sancționatoare și măsurile de supraveghere menționate la alineatul (2) sau independent de acestea.</p> <p>(4) Avertismentul în scris prevede, de regulă, informarea despre încălcările constatate, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor și recomandări privind modul de remediere a acestora, precum și atenționarea asupra posibilității de aplicare a unor sancțiuni mai aspre și/sau a măsurilor de remediere ori a măsurilor de supraveghere în cazul nelichidării în termenul stabilit a încălcărilor constatate sau în cazul comiterii repetate a acestora.</p> <p>(5) Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu aplicarea altei sancțiuni ori măsuri de remediere, ori măsuri sancționatoare, ori măsuri de supraveghere sau independent de acestea.</p> <p>(6) Suspendarea parțială sau totală a activității are ca efect interzicerea pe o anumită perioadă a desfășurării unor activități/a tuturor activităților, a activității unor subdiviziuni sau a efectuării unor operațiuni/a tuturor operațiunilor pentru care s-a eliberat licența/autorizația. În cazul suspendării activității, nu se admite încheierea de contracte noi sau reîncheierea pe un termen nou a contractelor încheiate anterior, a căror executare este legată de desfășurarea activității suspendate, ori efectuarea pe viitor a tranzacțiilor sau operațiunilor interzise.</p> <p>(7) Pe perioada suspendării activității, termenul de valabilitate al licenței/ autorizației eliberate pe un termen determinat nu se prelungește.</p>
---	--	--

	<p>eliberate pe un termen determinat nu se prelungește.</p>		
<p>9.</p>	<p>Articolul 75¹. Constatarea încălcărilor</p> <p>(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau de către experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională (denumiți în continuare <i>inspectori</i>), în baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile băncii/unității de schimb valutar (control pe teren).</p> <p>(2) Constatarea încălcărilor se face, după caz, prin studiere și analiză a actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, a rapoartelor și dărilor de seamă, a actelor interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, a actelor de evidență contabilă, a actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contragenții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport de hârtie și/sau în formă electronică.</p> <p>(3) Controlul pe teren se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Băncii Naționale, care conține: numărul și data deciziei; denumirea și sediul persoanei supuse controlului; tipul controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încălcărilor constatate anterior); data</p>	<p>8. Articolul 75¹:</p> <p>la alineatul (1), textul „la sediile băncii/unității de schimb valutar (control pe teren)” se substituie cu textul „la sediile entităților spravegheate și/sau monitorizate (control pe teren) de către Banca Națională”.</p>	<p>Articolul 75¹. Constatarea încălcărilor</p> <p>(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau de către experții contabili, contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională (denumiți în continuare <i>inspectori</i>), în baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile băncii/unității de schimb valutar (control pe teren) <u>la sediile entităților supravegheate și/sau monitorizate (control pe teren) de către Banca Națională.</u></p> <p>(2) Constatarea încălcărilor se face, după caz, prin studiere și analiză a actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, a rapoartelor și dărilor de seamă, a actelor interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, a actelor de evidență contabilă, a actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contragenții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport de hârtie și/sau în formă electronică.</p> <p>(3) Controlul pe teren se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Băncii Naționale, care conține: numărul și data deciziei; denumirea și sediul persoanei supuse controlului; tipul controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încălcărilor constatate anterior); data începerii controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să</p>

<p>începerii controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.</p> <p>(4) Controlul din oficiu se efectuează fără emiterea unei decizii scrise.</p> <p>(5) Controlul asupra respectării cerințelor autorizațiilor în domeniul valutar eliberate de Banca Națională se efectuează în baza controlului din oficiu.</p> <p>(6) Controlul asupra activității unității de schimb valutar se efectuează în condițiile Legii nr. 62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, ținând cont de prevederile prezentului articol.</p> <p>(7) În baza rezultatelor controlului pe teren se întocmește, în 2 exemplare, un act (raport) privind rezultatele controlului, care conține: data și locul întocmirii; numărul și data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea și sediul persoanei supuse controlului, iar în cazul prezenței reprezentantului persoanei supuse controlului – numele, prenumele și funcția acestuia; perioada (data) controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv privind încălcările constatate și caracterul acestora; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului persoanei supuse controlului care a primit actul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul. Dată a întocmirii actului privind rezultatele controlului se consideră data înmînării (primirii) acestuia conform alineatelor (8) și (9).</p>		<p>efectueze controlul; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.</p> <p>(4) Controlul din oficiu se efectuează fără emiterea unei decizii scrise.</p> <p>(5) Controlul asupra respectării cerințelor autorizațiilor în domeniul valutar eliberate de Banca Națională se efectuează în baza controlului din oficiu.</p> <p>(6) Controlul asupra activității unității de schimb valutar se efectuează în condițiile Legii nr. 62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, ținând cont de prevederile prezentului articol.</p> <p>(7) În baza rezultatelor controlului pe teren se întocmește, în 2 exemplare, un act (raport) privind rezultatele controlului, care conține: data și locul întocmirii; numărul și data deciziei în al cărei temei s-a efectuat controlul; denumirea și sediul persoanei supuse controlului, iar în cazul prezenței reprezentantului persoanei supuse controlului – numele, prenumele și funcția acestuia; perioada (data) controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv privind încălcările constatate și caracterul acestora; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv sau ale reprezentantului persoanei supuse controlului care a primit actul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul. Dată a întocmirii actului privind rezultatele controlului se consideră data înmînării (primirii) acestuia conform alineatelor (8) și (9).</p> <p>(8) În cazul controlului pe teren asupra activității băncii, acesteia i se expediază (i se înmînează) un exemplar al actului preliminar privind rezultatele controlului pentru prezentarea, după caz, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului menționat, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare. Ca urmare a examinării obiectivelor și explicațiilor băncii, se întocmește actul</p>
---	--	---

<p>(8) În cazul controlului pe teren asupra activității băncii, acesteia i se expediază (i se înmânează) un exemplar al actului preliminar privind rezultatele controlului pentru prezentarea, după caz, în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului menționat, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare. Ca urmare a examinării obiecțiilor și explicațiilor băncii, se întocmește actul privind rezultatele controlului pe teren (în 2 exemplare), un exemplar al căruia se expediază (se înmânează) băncii.</p> <p>(9) În cazul controlului pe teren asupra activității unității de schimb valutar, un exemplar al actului privind rezultatele controlului pe teren se expediază (se înmânează) persoanei supuse controlului (reprezentantului acesteia) spre semnare și, după caz, spre prezentarea în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului în cauză, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare.</p> <p>(10) Dacă în cadrul controlului din oficiu se constată încălcări, informația privind încălcările constatate se aduce la cunoștința persoanei supuse controlului, cerîndu-i-se să le lichideze. În cazul dezacordului cu rezultatele controlului din oficiu, persoana în cauză este în drept, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării (primirii) informației respective, să prezinte în scris argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.</p> <p>(10¹) Prin derogare de la dispozițiile alineatelor (8) și (10), în cazul în care este considerată necesară adoptarea urgentă a unei decizii pentru a preveni prejudicii</p>		<p>privind rezultatele controlului pe teren (în 2 exemplare), un exemplar al căruia se expediază (se înmânează) băncii.</p> <p>(9) În cazul controlului pe teren asupra activității unității de schimb valutar, un exemplar al actului privind rezultatele controlului pe teren se expediază (se înmânează) persoanei supuse controlului (reprezentantului acesteia) spre semnare și, după caz, spre prezentarea în scris, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului în cauză, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare.</p> <p>(10) Dacă în cadrul controlului din oficiu se constată încălcări, informația privind încălcările constatate se aduce la cunoștința persoanei supuse controlului, cerîndu-i-se să le lichideze. În cazul dezacordului cu rezultatele controlului din oficiu, persoana în cauză este în drept, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării (primirii) informației respective, să prezinte în scris argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.</p> <p>(10¹) Prin derogare de la dispozițiile alineatelor (8) și (10), în cazul în care este considerată necesară adoptarea urgentă a unei decizii pentru a preveni prejudicii semnificative în sistemul financiar, Banca Națională poate dispune aplicarea sancțiunilor și măsurilor fără a aduce, în prealabil, la cunoștința persoanei supuse controlului informația privind încălcările constatate și fără a acorda acesteia termen pentru prezentarea argumentării dezacordului. În aceste cazuri, prin derogare de la dispozițiile alineatului (11), dată a constatării încălcării se consideră data adoptării deciziei prevăzute în prezentul alineat.</p> <p>(11) Dată a constatării încălcării se consideră:</p> <p>a) în cazul controlului pe teren – data întocmirii actului privind rezultatele controlului;</p>
--	--	--

	<p>semnificative în sistemul financiar, Banca Națională poate dispune aplicarea sancțiunilor și măsurilor fără a aduce, în prealabil, la cunoștința persoanei supuse controlului informația privind încălcările constatate și fără a acorda acesteia termen pentru prezentarea argumentării dezacordului. În aceste cazuri, prin derogare de la dispozițiile alineatului (11), dată a constatării încălcării se consideră data adoptării deciziei prevăzute în prezentul alineat.</p> <p>(11) Dată a constatării încălcării se consideră:</p> <p>a) în cazul controlului pe teren – data întocmirii actului privind rezultatele controlului;</p> <p>b) în cazul controlului din oficiu – data informării persoanei asupra încălcărilor constatate.</p>		<p>b) în cazul controlului din oficiu – data informării persoanei asupra încălcărilor constatate.</p>
Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare			
10.	<p>Art.4. – (1) Autoritatea Comisiei Naționale se extinde asupra participanților la piața financiară nebancaară, care cuprind emitenții de valori mobiliare, participanții profesioniști la piața financiară nebancaară și investitorii, precum și asupra subiecților raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor.</p> <p>(2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancaară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sunt persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital, fondurile de pensii facultative și administratorii acestora.</p>	<p>1. Articolul 4</p> <p>se completează cu alin (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Comisia Națională, reglementează activitatea și supraveghează Depozitarul central unic al valorilor mobiliare în conformitate cu Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.”</p>	<p>Art.4. – (1) Autoritatea Comisiei Naționale se extinde asupra participanților la piața financiară nebancaară, care cuprind emitenții de valori mobiliare, participanții profesioniști la piața financiară nebancaară și investitorii, precum și asupra subiecților raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor.</p> <p><u>(1¹) Comisia Națională, reglementează activitatea și supraveghează Depozitarul central unic al valorilor mobiliare în conformitate cu Legea nr.234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.</u></p> <p>(2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancaară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sunt persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de</p>

<p>(2¹) Subiecți ai raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor sunt:</p> <p>a) participanții profesioniști;</p> <p>b) participanții profesioniști pe piața asigurărilor, în sensul Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare;</p> <p>c) organizațiile de creditare nebancaară.</p> <p>(2²) Reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor se aplică corespunzător participanților profesioniști pe piața asigurărilor – subiecți ai raporturilor juridice care derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de accidente de vehicule.</p> <p>(3) Atribuțiile Comisiei Naționale privind reglementarea, supravegherea și controlul subiecților prevăzuți la alin. (2¹) nu se suprapun cu atribuțiile Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(4) Comisia Națională dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară în conformitate cu prezenta lege.</p> <p>(5) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, stabilite de prezenta lege și de actele legislative specifice fiecărui domeniu supravegheat, Comisia Națională nu va fi îngrădită de nicio altă autoritate.</p> <p>(6) În exercitarea de către Comisia Națională a atribuțiilor sale, stabilite de prezenta lege și de alte acte normative, dispozițiile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității</p>		<p>capital, fondurile de pensii facultative și administratorii acestora.</p> <p>(2¹) Subiecți ai raporturilor ce țin de reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor sunt:</p> <p>a) participanții profesioniști;</p> <p>b) participanții profesioniști pe piața asigurărilor, în sensul Legii nr. 92/2022 privind activitatea de asigurare sau de reasigurare;</p> <p>c) organizațiile de creditare nebancaară.</p> <p>(2²) Reglementarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției drepturilor consumatorilor se aplică corespunzător participanților profesioniști pe piața asigurărilor – subiecți ai raporturilor juridice care derivă din contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de accidente de vehicule.</p> <p>(3) Atribuțiile Comisiei Naționale privind reglementarea, supravegherea și controlul subiecților prevăzuți la alin. (2¹) nu se suprapun cu atribuțiile Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(4) Comisia Națională dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară în conformitate cu prezenta lege.</p> <p>(5) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, stabilite de prezenta lege și de actele legislative specifice fiecărui domeniu supravegheat, Comisia Națională nu va fi îngrădită de nicio altă autoritate.</p> <p>(6) În exercitarea de către Comisia Națională a atribuțiilor sale, stabilite de prezenta lege și de alte acte normative, dispozițiile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.161/2011 privind</p>
--	--	---

	de întreprinzător, ale Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, ale Legii nr.161/2011 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică.		implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător și ale Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu se aplică.
Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică			
11.	<p>Articolul 14. Declarația pentru eliberarea licenței</p> <p>(1) În scop de obținere a licenței pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, persoana care intenționează să presteze servicii de plată în calitate de societate de plată (solicitant) depune o declarație la Banca Națională. Modul de prezentare a declarației, a documentelor și a informațiilor referitoare la solicitant este stabilit în actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(2) La declarație se anexează următoarele documente și informații referitoare la solicitant:</p> <p>1) copia legalizată de pe contractul de constituire a solicitantului și/sau de pe statutul acestuia;</p> <p>2) extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice, eliberat nu mai târziu de o lună pînă la data de depunere a declarației;</p> <p>3) documentele ce atestă dispunerea capitalului propriu conform art.12. Pentru societatea în proces de constituire se anexează confirmarea băncii privind înregistrarea aporturilor la capital în conturile bancare provizorii;</p> <p>4) declarația privind proveniența mijloacelor din contul cărora sînt făcute</p>	<p>1. Articolul 14:</p> <p>alineatul (2) punctul 2) va avea următorul cuprins: „2) date de identificare ale persoanei juridice, conform actelor normative ale Băncii Naționale;”.</p>	<p>Articolul 14. Declarația pentru eliberarea licenței</p> <p>(1) În scop de obținere a licenței pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, persoana care intenționează să presteze servicii de plată în calitate de societate de plată (solicitant) depune o declarație la Banca Națională. Modul de prezentare a declarației, a documentelor și a informațiilor referitoare la solicitant este stabilit în actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(2) La declarație se anexează următoarele documente și informații referitoare la solicitant:</p> <p>1) copia legalizată de pe contractul de constituire a solicitantului și/sau de pe statutul acestuia;</p> <p>2) extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice, eliberat nu mai târziu de o lună pînă la data de depunere a declarației;</p> <p><u>2) date de identificare ale persoanei juridice, conform actelor normative ale Băncii Naționale;</u></p> <p>3) documentele ce atestă dispunerea capitalului propriu conform art.12. Pentru societatea în proces de constituire se anexează confirmarea băncii privind înregistrarea aporturilor la capital în conturile bancare provizorii;</p> <p>4) declarația privind proveniența mijloacelor din contul cărora sînt făcute aporturile pentru acțiunile</p>

<p>aporturile pentru acțiunile subscrise, respectiv, participațiunile, sau din contul cărora acestea sînt achiziționate;</p> <p>5) descrierea amănunțită a activității solicitantului și rapoartele financiare confirmate de auditul extern pentru ultimii 3 ani de activitate sau pentru perioada existenței societății (dacă această perioadă este mai mică de 3 ani), cu excepția societății de plată în proces de constituire;</p> <p>6) planul de afaceri care include cel puțin descrierea detaliată a tipurilor de servicii preconizate a fi prestate, identificarea riscurilor la care se expune sau poate fi expusă societatea de plată (inclusiv filialele, agenții de plată, persoanele către care se externalizează operațiunile), bugetul estimativ pentru primii 3 ani de activitate financiară, bazat pe calcule realiste, resursele disponibile pentru desfășurarea activității;</p> <p>7) procedurile de desfășurare a activității în calitate de societate de plată, cuprinzînd activitățile solicitantului, ale filialelor și agenților de plată ai acestuia, inclusiv:</p> <p>a) structura organelor de conducere și nivelul responsabilității lor;</p> <p>b) sistemele și procedurile de identificare, gestionare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau poate fi expusă;</p> <p>c) mecanismele de control intern, inclusiv procedurile administrative și contabile;</p> <p>d) procedurile de control intern privind măsurile necesare pentru a se conforma obligațiilor prevăzute de legislația în domeniul</p>		<p>subscrise, respectiv, participațiunile, sau din contul cărora acestea sînt achiziționate;</p> <p>5) descrierea amănunțită a activității solicitantului și rapoartele financiare confirmate de auditul extern pentru ultimii 3 ani de activitate sau pentru perioada existenței societății (dacă această perioadă este mai mică de 3 ani), cu excepția societății de plată în proces de constituire;</p> <p>6) planul de afaceri care include cel puțin descrierea detaliată a tipurilor de servicii preconizate a fi prestate, identificarea riscurilor la care se expune sau poate fi expusă societatea de plată (inclusiv filialele, agenții de plată, persoanele către care se externalizează operațiunile), bugetul estimativ pentru primii 3 ani de activitate financiară, bazat pe calcule realiste, resursele disponibile pentru desfășurarea activității;</p> <p>7) procedurile de desfășurare a activității în calitate de societate de plată, cuprinzînd activitățile solicitantului, ale filialelor și agenților de plată ai acestuia, inclusiv:</p> <p>a) structura organelor de conducere și nivelul responsabilității lor;</p> <p>b) sistemele și procedurile de identificare, gestionare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau poate fi expusă;</p> <p>c) mecanismele de control intern, inclusiv procedurile administrative și contabile;</p> <p>d) procedurile de control intern privind măsurile necesare pentru a se conforma obligațiilor prevăzute de legislația în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;</p> <p>e) măsurile privind asigurarea continuității activității și siguranței la prestarea serviciilor de plată, care să cuprindă o identificare clară a operațiunilor critice, planuri de continuitate și o procedură pentru</p>
---	--	--

<p>de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;</p> <p>e) măsurile privind asigurarea continuității activității și siguranței la prestarea serviciilor de plată, care să cuprindă o identificare clară a operațiunilor critice, planuri de continuitate și o procedură pentru testarea și reexaminarea periodică a caracterului adecvat și a eficienței acestor planuri;</p> <p>f) organizarea și gestionarea sistemelor informaționale, inclusiv modul de protecție a informației și a datelor cu caracter personal ale utilizatorilor de servicii de plată, precum și o descriere a procesului pentru evidența, monitorizarea, supravegherea și restricționarea accesului la datele sensibile privind plățile;</p> <p>g) procedurile pentru monitorizarea, tratarea și urmărirea unui incident de securitate și a plîngerilor legate de securitate formulate de clienți, incluzînd un mecanism de raportare care ține cont de obligațiile de notificare ale societății de plată prevăzute la art.322;</p> <p>h) politica de securitate, inclusiv o evaluare a riscurilor în raport cu serviciile de plată și o descriere a măsurilor de control al securității și de atenuare a riscurilor întreprinse în vederea protejării adecvate a utilizatorilor serviciilor de plată, inclusiv împotriva fraudei și a utilizării ilegale a datelor sensibile și cu caracter personal.</p> <p>8) descrierea structurii organizatorice a societății, inclusiv informația privind filialele și agenții de plată dacă se preconizează utilizarea acestora, condițiile și acordurile de externalizare preconizate, precum și participarea la un sistem de plăți național sau internațional;</p>		<p>testarea și reexaminarea periodică a caracterului adecvat și a eficienței acestor planuri;</p> <p>f) organizarea și gestionarea sistemelor informaționale, inclusiv modul de protecție a informației și a datelor cu caracter personal ale utilizatorilor de servicii de plată, precum și o descriere a procesului pentru evidența, monitorizarea, supravegherea și restricționarea accesului la datele sensibile privind plățile;</p> <p>g) procedurile pentru monitorizarea, tratarea și urmărirea unui incident de securitate și a plîngerilor legate de securitate formulate de clienți, incluzînd un mecanism de raportare care ține cont de obligațiile de notificare ale societății de plată prevăzute la art.322;</p> <p>h) politica de securitate, inclusiv o evaluare a riscurilor în raport cu serviciile de plată și o descriere a măsurilor de control al securității și de atenuare a riscurilor întreprinse în vederea protejării adecvate a utilizatorilor serviciilor de plată, inclusiv împotriva fraudei și a utilizării ilegale a datelor sensibile și cu caracter personal.</p> <p>8) descrierea structurii organizatorice a societății, inclusiv informația privind filialele și agenții de plată dacă se preconizează utilizarea acestora, condițiile și acordurile de externalizare preconizate, precum și participarea la un sistem de plăți național sau internațional;</p> <p>9) lista acționarilor/asociaților și acțiunile/participațiunile deținute în capitalul solicitantului, informațiile și documentele referitoare la acestea care conțin date conform actelor de identitate/actelor de înregistrare;</p> <p>10) lista persoanelor care dețin participațiunea calificată, datele și documentele referitoare la acestea;</p> <p>11) lista persoanelor cu care solicitantul are legături strînse, datele și documentele referitoare la acestea;</p>
---	--	--

<p>9) lista acționarilor/asociaților și acțiunile/participațiunile deținute în capitalul solicitantului, informațiile și documentele referitoare la acestea care conțin date conform actelor de identitate/actelor de înregistrare;</p> <p>10) lista persoanelor care dețin participațiunea calificată, datele și documentele referitoare la acestea;</p> <p>11) lista persoanelor cu care solicitantul are legături strânse, datele și documentele referitoare la acestea;</p> <p>12) lista administratorilor solicitantului, datele și documentele referitoare la aceștia;</p> <p>13) lista subdiviziunilor sau locurilor unde solicitantul va presta servicii de plată, inclusiv a filialelor și agenților de plată ai acestuia;</p> <p>14) lista auditorilor interni, a societăților de audit sau a auditorilor întreprinzători individuali.</p> <p>(3) În sensul alin.(2) pct.7) lit.a)-c) și pct.8), solicitantul furnizează o descriere a sistemului său de control intern și a dispozițiilor organizatorice adoptate în vederea luării tuturor măsurilor rezonabile pentru a proteja interesele utilizatorilor de servicii de plată și pentru a asigura continuitatea și fiabilitatea în prestarea serviciilor de plată.</p> <p>(4) La depunerea declarației de eliberare a licenței, solicitantul își asumă răspunderea pentru actualitatea, plenitudinea și veridicitatea informațiilor și documentelor prezentate.</p> <p>(5) Banca Națională poate solicita prezentarea de documente și informații suplimentare pentru a verifica plenitudinea și</p>		<p>12) lista administratorilor solicitantului, datele și documentele referitoare la aceștia;</p> <p>13) lista subdiviziunilor sau locurilor unde solicitantul va presta servicii de plată, inclusiv a filialelor și agenților de plată ai acestuia;</p> <p>14) lista auditorilor interni, a societăților de audit sau a auditorilor întreprinzători individuali.</p> <p>(3) În sensul alin.(2) pct.7) lit.a)-c) și pct.8), solicitantul furnizează o descriere a sistemului său de control intern și a dispozițiilor organizatorice adoptate în vederea luării tuturor măsurilor rezonabile pentru a proteja interesele utilizatorilor de servicii de plată și pentru a asigura continuitatea și fiabilitatea în prestarea serviciilor de plată.</p> <p>(4) La depunerea declarației de eliberare a licenței, solicitantul își asumă răspunderea pentru actualitatea, plenitudinea și veridicitatea informațiilor și documentelor prezentate.</p> <p>(5) Banca Națională poate solicita prezentarea de documente și informații suplimentare pentru a verifica plenitudinea și veridicitatea documentelor și a informațiilor prezentate conform alin.(2).</p>
---	--	--

	veridicitatea documentelor și a informațiilor prezentate conform alin.(2).		
12.	<p>Articolul 26. Cerințe cu privire la protejarea fondurilor</p> <p>(1) Societatea de plată este obligată să țină evidența separată a fondurilor primite de la fiecare utilizator de servicii de plată, direct sau prin intermediul unui alt prestator de servicii de plată, pentru executarea unor operațiuni de plată, de la fondurile vreunei alte persoane și de la fondurile proprii.</p> <p>(2) Fondurile primite de la utilizatorii serviciilor de plată, direct sau prin intermediul unui alt prestator de servicii de plată, pentru executarea unor operațiuni de plată, în cazul în care acestea sînt încă deținute de societatea de plată și nu sînt încă remise beneficiarului plății și nici transferate unui alt prestator de servicii de plată înainte de terminarea zilei lucrătoare ulterioare zilei în care au fost primite, se depun (se înregistrează) în conturi bancare și/sau conturi de plăți separate deschise de către societatea de plată la băncile din Republica Moldova.</p> <p>(3) Fondurile primite de la utilizatorii serviciilor de plată, direct sau prin intermediul unui alt prestator de servicii de plată, pentru executarea unor operațiuni de plată, fiind protejate potrivit alin.(1) și (2), sînt exceptate de la măsurile de executare silită, inclusiv de la măsurile de asigurare a executării prevăzute de Codul de executare al Republicii Moldova, în vederea satisfacerii creanțelor creditorilor societății de plată, alții decît utilizatorii de servicii de plată, atunci cînd societatea respectivă nu-și poate îndeplini obligațiile, în</p>	<p>2. Articolul 26:</p> <p>alineatul (2) la final se completează cu textul „ și/sau se depun (se înregistrează) în conturi deschise de societate de plată la Banca Națională”.</p>	<p>Articolul 26. Cerințe cu privire la protejarea fondurilor</p> <p>(1) Societatea de plată este obligată să țină evidența separată a fondurilor primite de la fiecare utilizator de servicii de plată, direct sau prin intermediul unui alt prestator de servicii de plată, pentru executarea unor operațiuni de plată, de la fondurile vreunei alte persoane și de la fondurile proprii.</p> <p>(2) Fondurile primite de la utilizatorii serviciilor de plată, direct sau prin intermediul unui alt prestator de servicii de plată, pentru executarea unor operațiuni de plată, în cazul în care acestea sînt încă deținute de societatea de plată și nu sînt încă remise beneficiarului plății și nici transferate unui alt prestator de servicii de plată înainte de terminarea zilei lucrătoare ulterioare zilei în care au fost primite, se depun (se înregistrează) în conturi bancare și/sau conturi de plăți separate deschise de către societatea de plată la băncile din Republica Moldova <u>și/sau se depun (se înregistrează) în conturi deschise de societate de plată la Banca Națională.</u></p> <p>(3) Fondurile primite de la utilizatorii serviciilor de plată, direct sau prin intermediul unui alt prestator de servicii de plată, pentru executarea unor operațiuni de plată, fiind protejate potrivit alin.(1) și (2), sînt exceptate de la măsurile de executare silită, inclusiv de la măsurile de asigurare a executării prevăzute de Codul de executare al Republicii Moldova, în vederea satisfacerii creanțelor creditorilor societății de plată, alții decît utilizatorii de servicii de plată, atunci cînd societatea respectivă nu-și poate îndeplini obligațiile, în special în cazul de insolvență a acesteia. În caz de insolvență a</p>

	<p>special în cazul de insolvabilitate a acesteia. În caz de insolvabilitate a societății de plată, aceste fonduri nu se includ în masa debitoare.</p> <p>(4) În cazul în care o parte din fondurile primite de o societate de plată de la utilizatorii serviciilor de plată urmează să fie folosită pentru operațiuni de plată viitoare, iar restul – pentru alte servicii decât cele de plată, pentru partea de fonduri ce urmează să fie folosită pentru operațiuni de plată viitoare societatea de plată aplică cerințele prevăzute la alin.(1)-(3).</p>		<p>societății de plată, aceste fonduri nu se includ în masa debitoare.</p> <p>(4) În cazul în care o parte din fondurile primite de o societate de plată de la utilizatorii serviciilor de plată urmează să fie folosită pentru operațiuni de plată viitoare, iar restul – pentru alte servicii decât cele de plată, pentru partea de fonduri ce urmează să fie folosită pentru operațiuni de plată viitoare societatea de plată aplică cerințele prevăzute la alin.(1)-(3).</p>
13.	<p>Articolul 28. Externalizarea</p> <p>(1) În cazul în care intenționează să externalizeze executarea funcțiilor operaționale aferente serviciului de plată către o altă persoană juridică (furnizor), societatea de plată notifică despre aceasta Banca Națională cu cel puțin o lună pînă la data la care se preconizează încheierea contractului de externalizare.</p> <p>(2) Externalizarea funcțiilor operaționale semnificative, inclusiv funcția de gestionare a sistemelor informaționale, nu trebuie realizată într-un mod care să afecteze calitatea mecanismelor de control intern al societății de plată și care să împiedice Banca Națională să verifice și să urmărească respectarea tuturor obligațiilor stabilite în prezenta lege, precum și să împiedice exercitarea atribuțiilor autorităților publice de control abilitate.</p> <p>(3) O funcție operațională se consideră semnificativă dacă apariția unei dificultăți sau a unui eșec în procesul de realizare a ei ar prejudicia semnificativ capacitatea societății de plată de a se conforma permanent la</p>	<p>3. Articolul 28</p> <p>se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Societatea de plată are dreptul de a externaliza funcții semnificative după obținerea aprobării prealabile a Băncii Naționale conform cerințelor stabilite de actele normative emise de aceasta.”.</p>	<p>Articolul 28. Externalizarea</p> <p>(1) În cazul în care intenționează să externalizeze executarea funcțiilor operaționale aferente serviciului de plată către o altă persoană juridică (furnizor), societatea de plată notifică despre aceasta Banca Națională cu cel puțin o lună pînă la data la care se preconizează încheierea contractului de externalizare.</p> <p><u>(1¹) Societatea de plată are dreptul de a externaliza funcții semnificative după obținerea aprobării prealabile a Băncii Naționale conform cerințelor stabilite de actele normative emise de aceasta.</u></p> <p>(2) Externalizarea funcțiilor operaționale semnificative, inclusiv funcția de gestionare a sistemelor informaționale, nu trebuie realizată într-un mod care să afecteze calitatea mecanismelor de control intern al societății de plată și care să împiedice Banca Națională să verifice și să urmărească respectarea tuturor obligațiilor stabilite în prezenta lege, precum și să împiedice exercitarea atribuțiilor autorităților publice de control abilitate.</p> <p>(3) O funcție operațională se consideră semnificativă dacă apariția unei dificultăți sau a unui eșec în procesul de realizare a ei ar prejudicia</p>

<p>condițiile de licențiere ori la alte obligații care îi revin în conformitate cu prezenta lege sau ar afecta semnificativ performanțele financiare, stabilitatea societății de plată ori continuitatea prestării serviciilor de plată.</p> <p>(4) Externalizarea funcțiilor operaționale semnificative se poate realiza numai cu respectarea de către societatea de plată a următoarelor condiții minime:</p> <p>a) externalizarea nu conduce la delegarea către furnizor a responsabilității organelor de conducere ale societății;</p> <p>b) relația societății de plată cu utilizatorii serviciilor sale de plată și obligațiile ei față de aceștia în conformitate cu prezenta lege nu sînt afectate;</p> <p>c) respectarea condițiilor impuse societății de plată pentru obținerea și menținerea licenței în conformitate cu prezenta lege nu este afectată;</p> <p>d) niciuna dintre condițiile impuse în vederea licențierii societății de plată nu este eliminată sau modificată.</p> <p>(5) Funcțiile operaționale semnificative care pot fi externalizate de către societatea de plată se stabilesc prin actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(6) La notificația prevăzută la alin.(1), societatea de plată anexează documentele și informațiile ce confirmă respectarea prevederilor alin.(4).</p> <p>(7) Societatea de plată se asigură că filialele sau agenții de plată care acționează în numele ei îi informează pe utilizatorii serviciilor de plată că aceasta intenționează să externalizeze funcții operaționale aferente serviciului de plată prestat.</p>		<p>semnificativ capacitatea societății de plată de a se conforma permanent la condițiile de licențiere ori la alte obligații care îi revin în conformitate cu prezenta lege sau ar afecta semnificativ performanțele financiare, stabilitatea societății de plată ori continuitatea prestării serviciilor de plată.</p> <p>(4) Externalizarea funcțiilor operaționale semnificative se poate realiza numai cu respectarea de către societatea de plată a următoarelor condiții minime:</p> <p>a) externalizarea nu conduce la delegarea către furnizor a responsabilității organelor de conducere ale societății;</p> <p>b) relația societății de plată cu utilizatorii serviciilor sale de plată și obligațiile ei față de aceștia în conformitate cu prezenta lege nu sînt afectate;</p> <p>c) respectarea condițiilor impuse societății de plată pentru obținerea și menținerea licenței în conformitate cu prezenta lege nu este afectată;</p> <p>d) niciuna dintre condițiile impuse în vederea licențierii societății de plată nu este eliminată sau modificată.</p> <p>(5) Funcțiile operaționale semnificative care pot fi externalizate de către societatea de plată se stabilesc prin actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(6) La notificația prevăzută la alin.(1), societatea de plată anexează documentele și informațiile ce confirmă respectarea prevederilor alin.(4).</p> <p>(7) Societatea de plată se asigură că filialele sau agenții de plată care acționează în numele ei îi informează pe utilizatorii serviciilor de plată că aceasta intenționează să externalizeze funcții operaționale aferente serviciului de plată prestat.</p> <p>(8) Societatea de plată întreprinde măsuri necesare pentru a asigura respectarea cerințelor prezentei legi, a actelor legislative și normative în</p>
--	--	--

	<p>(8) Societatea de plată întreprinde măsuri necesare pentru a asigura respectarea cerințelor prezentei legi, a actelor legislative și normative în vigoare de către furnizorii funcțiilor operaționale externalizate.</p> <p>(9) Societatea de plată comunică Băncii Naționale, în termen de 10 zile lucrătoare, despre orice modificare în ceea ce privește activitățile sale externalizate.</p>		<p>vigoare de către furnizorii funcțiilor operaționale externalizate.</p> <p>(9) Societatea de plată comunică Băncii Naționale, în termen de 10 zile lucrătoare, despre orice modificare în ceea ce privește activitățile sale externalizate.</p>
14.	<p>Articolul 30. Auditul</p> <p>(1) Rapoartele financiare anuale și rapoartele financiare anuale consolidate ale societății de plată sunt supuse auditului intern, dacă este cazul, de către comisia de cenzori/cenzor (auditorul intern), precum și, în mod obligatoriu, sunt supuse auditului extern efectuat de entitatea de audit sau de auditor. Aceeași entitate de audit sau același auditor nu poate fi desemnat consecutiv de către societatea de plată pentru o perioadă ce depășește 3 ani.</p> <p>(2) Auditorul intern, entitatea de audit sau auditorul care efectuează auditul societății de plată informează Banca Națională de îndată ce au/a luat cunoștință despre orice fapt sau decizie în legătură cu societatea de plată care:</p> <p>a) constituie o încălcare semnificativă a prezentei legi, a actelor normative ori a altor acte emise pentru aplicarea acesteia care reglementează activitatea de prestare a serviciilor de plată;</p> <p>b) poate conduce la situația în care societatea de plată nu va avea capacitatea să execute obligațiile sale pecuniare sau poate afecta capacitatea societății de plată de a funcționa în continuare;</p>	<p>4. Articolul 30</p> <p>se completează cu alineatele (1¹), (5) și (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Societatea de plată efectuează, anual și la cererea Băncii Naționale, auditul extern al activităților/operațiunilor externalizate, prin intermediul a unei entități de audit, aprobate de Banca Națională, conform cerințelor stabilite în actele normative ale Băncii Naționale.”</p> <p>„(5) Societatea de plată este obligată să încheie un contract cu o entitate de audit aprobată de Banca Națională. Criteriile care urmează a fi întrunite de entitatea de audit, modul de aprobare și de retragere a aprobării entității de audit sunt prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale.</p> <p>(6) Banca Națională poate retrage aprobarea acordată entității de audit în situația în care aceasta nu își îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile prevăzute de prezenta lege sau nu respectă cerințele de conduită etică și profesională specifice.”</p>	<p>Articolul 30. Auditul</p> <p>(1) Rapoartele financiare anuale și rapoartele financiare anuale consolidate ale societății de plată sunt supuse auditului intern, dacă este cazul, de către comisia de cenzori/cenzor (auditorul intern), precum și, în mod obligatoriu, sunt supuse auditului extern efectuat de entitatea de audit sau de auditor. Aceeași entitate de audit sau același auditor nu poate fi desemnat consecutiv de către societatea de plată pentru o perioadă ce depășește 3 ani.</p> <p><u>(1¹) Societatea de plată efectuează, anual și la cererea Băncii Naționale, auditul extern al activităților/operațiunilor externalizate, prin intermediul unei entități de audit, aprobate de Banca Națională, conform cerințelor stabilite în actele normative ale Băncii Naționale.</u></p> <p>(2) Auditorul intern, entitatea de audit sau auditorul care efectuează auditul societății de plată informează Banca Națională de îndată ce au/a luat cunoștință despre orice fapt sau decizie în legătură cu societatea de plată care:</p> <p>a) constituie o încălcare semnificativă a prezentei legi, a actelor normative ori a altor acte emise pentru aplicarea acesteia care reglementează activitatea de prestare a serviciilor de plată;</p> <p>b) poate conduce la situația în care societatea de plată nu va avea capacitatea să execute obligațiile</p>

	<p>c) poate conduce la imposibilitatea, din partea auditorului intern, entității de audit sau auditorului, de a se pronunța asupra situației financiare sau poate conduce la exprimarea de către aceștia a unei opinii cu rezerve;</p> <p>d) vizează datele neveridice sau incomplete prezentate periodic la Banca Națională.</p> <p>(3) Auditorul intern, entitatea de audit sau auditorul care efectuează auditul societății de plată are obligația să prezinte Băncii Naționale, în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune, informațiile privind auditul activității de prestare a serviciilor de plată.</p> <p>(4) Îndeplinirea cu bună-credință de auditorul intern, de entitatea de audit sau de auditorul care efectuează auditul societății de plată a obligației de a informa Banca Națională conform alin.(2) și (3) nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului profesional, care îi revine potrivit legii sau clauzelor contractuale, și nu poate atrage răspunderea de orice natură a acestuia/acesteia.</p>		<p>sale pecuniare sau poate afecta capacitatea societății de plată de a funcționa în continuare;</p> <p>c) poate conduce la imposibilitatea, din partea auditorului intern, entității de audit sau auditorului, de a se pronunța asupra situației financiare sau poate conduce la exprimarea de către aceștia a unei opinii cu rezerve;</p> <p>d) vizează datele neveridice sau incomplete prezentate periodic la Banca Națională.</p> <p>(3) Auditorul intern, entitatea de audit sau auditorul care efectuează auditul societății de plată are obligația să prezinte Băncii Naționale, în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune, informațiile privind auditul activității de prestare a serviciilor de plată.</p> <p>(4) Îndeplinirea cu bună-credință de auditorul intern, de entitatea de audit sau de auditorul care efectuează auditul societății de plată a obligației de a informa Banca Națională conform alin.(2) și (3) nu constituie încălcare a obligației de păstrare a secretului profesional, care îi revine potrivit legii sau clauzelor contractuale, și nu poate atrage răspunderea de orice natură a acestuia/acesteia.</p> <p><u>(5) Societatea de plată este obligată să încheie un contract cu o entitate de audit aprobată de Banca Națională. Criteriile care urmează a fi întrunite de entitatea de audit, modul de aprobare și de retragere a aprobării entității de audit sunt prevăzute în actele normative ale Băncii Naționale.</u></p> <p><u>(6) Banca Națională poate retrage aprobarea acordată entității de audit în situația în care aceasta nu își îndeplinește în mod corespunzător atribuțiile prevăzute de prezenta lege sau nu respectă cerințele de conduită etică și profesională specifice.</u></p>
15.	Articolul 99. Măsuri de remediere și sancțiuni	5. Articolul 99:	Articolul 99. Măsuri de remediere și sancțiuni

<p>(1) În cazul constatării încălcărilor în activitatea prestatorului de servicii de plată sau a emitentului de monedă electronică, autoritatea de supraveghere are dreptul să dispună următoarele măsuri de remediere:</p> <p>a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;</p> <p>b) să prescrie modificarea mecanismelor și a procedurilor interne;</p> <p>c) să interzică sau să restricționeze desfășurarea activității de prestare a unor sau a tuturor serviciilor de plată/de emisie a monedei electronice pînă la lichidarea încălcărilor constatate.</p> <p>(2) În afară de măsurile prevăzute la alin.(1), în cazul constatării încălcărilor în activitatea societății de plată, a societății emitente de monedă electronică și a furnizorului de servicii poștale în calitate de prestator de servicii de plată sau în cazul implicării acestora în activități dubioase ori riscante, Banca Națională are dreptul să dispună acestora următoarele măsuri de remediere:</p> <p>a) asigurarea, pe cont propriu, a efectuării auditului extraordinar;</p> <p>b) majorarea capitalului propriu;</p> <p>c) limitarea activității prin restricționarea, suspendarea unor activități, prin restricționarea, suspendarea sau interzicerea anumitor tranzacții sau operațiuni, inclusiv prin stabilirea limitelor la valoarea maximă a unei operațiuni de plată sau la valoarea cumulativă lunară a operațiunilor;</p> <p>d) restricționarea sau interzicerea desfășurării activității prin agenți sau filiale;</p>	<p>alineatul (2) se completează cu litera d¹⁾ cu următorul cuprins:</p> <p>„d¹⁾ limitarea unor sau a tuturor funcțiilor externalizate, inclusiv rezilierea contractului de externalizare;”;</p>	<p>(1) În cazul constatării încălcărilor în activitatea prestatorului de servicii de plată sau a emitentului de monedă electronică, autoritatea de supraveghere are dreptul să dispună următoarele măsuri de remediere:</p> <p>a) să emită prescripții privind încetarea și lichidarea încălcărilor;</p> <p>b) să prescrie modificarea mecanismelor și a procedurilor interne;</p> <p>c) să interzică sau să restricționeze desfășurarea activității de prestare a unor sau a tuturor serviciilor de plată/de emisie a monedei electronice pînă la lichidarea încălcărilor constatate.</p> <p>(2) În afară de măsurile prevăzute la alin.(1), în cazul constatării încălcărilor în activitatea societății de plată, a societății emitente de monedă electronică și a furnizorului de servicii poștale în calitate de prestator de servicii de plată sau în cazul implicării acestora în activități dubioase ori riscante, Banca Națională are dreptul să dispună acestora următoarele măsuri de remediere:</p> <p>a) asigurarea, pe cont propriu, a efectuării auditului extraordinar;</p> <p>b) majorarea capitalului propriu;</p> <p>c) limitarea activității prin restricționarea, suspendarea unor activități, prin restricționarea, suspendarea sau interzicerea anumitor tranzacții sau operațiuni, inclusiv prin stabilirea limitelor la valoarea maximă a unei operațiuni de plată sau la valoarea cumulativă lunară a operațiunilor;</p> <p>d) restricționarea sau interzicerea desfășurării activității prin agenți sau filiale;</p> <p><u>d¹⁾ limitarea unor sau a tuturor funcțiilor externalizate, inclusiv rezilierea contractului de externalizare;</u></p> <p>e) dispunerea utilizării profiturilor nete pentru majorarea capitalului propriu;</p>
--	---	---

<p>e) dispunerea utilizării profiturilor nete pentru majorarea capitalului propriu;</p> <p>f) dispunerea înlocuirii administratorilor;</p> <p>g) dispunerea prezentării unui plan de restabilire a conformității cu cerințele prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia, plan care să detalieze măsurile și acțiunile ce vor fi întreprinse în acest sens și care să stabilească termenul de implementare a respectivelor măsuri și acțiuni;</p> <p>h) impunerea cerințelor suplimentare de raportare.</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor, autoritatea de supraveghere are dreptul să aplice prestatorului de servicii de plată și emitentului de monedă electronică următoarele sancțiuni:</p> <p>a) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>a¹) emiterea unui avertisment public prin care se indică persoana fizică, persoana juridică, inclusiv prestatorul de servicii de plată și emitentul de monedă electronică, precum și natura încălcării;</p> <p>b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă, societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de pînă la 10% din capitalul propriu calculat la data ultimei raportări;</p> <p>b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție);</p>	<p>alineatul (3) litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de pînă la 10% din capitalul reglementat necesar a fi menținut în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) sau art. 83 alin. (1)”;</p> <p>alineatul (3) se completează cu lit. b³) cu următorul cuprins:</p>	<p>f) dispunerea înlocuirii administratorilor;</p> <p>g) dispunerea prezentării unui plan de restabilire a conformității cu cerințele prevăzute de prezenta lege și de actele normative emise în aplicarea acesteia, plan care să detalieze măsurile și acțiunile ce vor fi întreprinse în acest sens și care să stabilească termenul de implementare a respectivelor măsuri și acțiuni;</p> <p>h) impunerea cerințelor suplimentare de raportare.</p> <p>(3) În cazul constatării încălcărilor, autoritatea de supraveghere are dreptul să aplice prestatorului de servicii de plată și emitentului de monedă electronică următoarele sancțiuni:</p> <p>a) emiterea unui avertisment în scris;</p> <p>a¹) emiterea unui avertisment public prin care se indică persoana fizică, persoana juridică, inclusiv prestatorul de servicii de plată și emitentul de monedă electronică, precum și natura încălcării;</p> <p>b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă, societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de pînă la 10% din capitalul propriu calculat la data ultimei raportări;</p> <p><u>b) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la societatea de plată, furnizorul de servicii poștale și de la societatea emitentă de monedă electronică în mărime de pînă la 10% din capitalul reglementat necesar a fi menținut în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1) sau art. 83 alin. (1);</u></p> <p>b¹) amendă aplicabilă administratorului, de la 1 la 100 de salarii medii ale persoanei fizice sancționate, pentru ultimele 12 luni, care includ toate beneficiile (suplimente, prime și alte adaosuri la salariul de funcție);</p>
--	---	---

	<p>b²) amendă, în mărime de pînă la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;</p> <p>c) suspendarea licenței (activității) societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emitente de monedă electronică pe un termen de la o lună pînă la 6 luni;</p> <p>d) retragerea licenței societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emitente de monedă electronică.</p>	<p>„b³) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă în conformitate cu prevederile art.141 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor”.</p>	<p>b²) amendă, în mărime de pînă la valoarea dublă a beneficiului obținut ca urmare a încălcării, dacă acesta poate fi determinat;</p> <p><u>b³) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii de la bancă în conformitate cu prevederile art.141 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;</u></p> <p>c) suspendarea licenței (activității) societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emitente de monedă electronică pe un termen de la o lună pînă la 6 luni;</p> <p>d) retragerea licenței societății de plată, furnizorului de servicii poștale și societății emitente de monedă electronică.</p>
Legea nr. 171/2012 privind piața de capital			
16.	<p>Articolul 141. Supravegherea și controlul pieței de capital</p> <p>(1) Comisia Națională este în drept să efectueze supravegherea și controlul privind:</p> <p>a) activitatea persoanelor licențiate sau autorizate, activitățile și serviciile acestora, sistemele electronice utilizate și operațiunile cu instrumente financiare efectuate de către acestea;</p> <p>b) ofertanții, ofertele publice și ofertele de preluare, inclusiv cazurile în care o persoană este obligată, conform prevederilor prezentei legi, să efectueze astfel de oferte;</p> <p>c) abuzul pe piața de capital;</p> <p>d) dezvăluirea informației.</p> <p>(2) La realizarea atribuțiilor de supraveghere și control în privința operatorilor de piață, piețelor reglementate, operatorilor de sistem și în privința MTF, Comisia Națională este în drept să numească colaboratori ai Comisiei Naționale în calitate de inspectori ai</p>	1. Articolul 141	<p>Articolul 141. Supravegherea și controlul pieței de capital</p> <p>(1) Comisia Națională este în drept să efectueze supravegherea și controlul privind:</p> <p>a) activitatea persoanelor licențiate sau autorizate, activitățile și serviciile acestora, sistemele electronice utilizate și operațiunile cu instrumente financiare efectuate de către acestea;</p> <p>b) ofertanții, ofertele publice și ofertele de preluare, inclusiv cazurile în care o persoană este obligată, conform prevederilor prezentei legi, să efectueze astfel de oferte;</p> <p>c) abuzul pe piața de capital;</p> <p>d) dezvăluirea informației.</p> <p>(2) La realizarea atribuțiilor de supraveghere și control în privința operatorilor de piață, piețelor reglementate, operatorilor de sistem și în privința MTF, Comisia Națională este în drept să numească colaboratori ai Comisiei Naționale în calitate de inspectori ai MTF.</p>

<p>pieței reglementate și, respectiv, de inspectori ai MTF.</p> <p>(3) La realizarea atribuțiilor de supraveghere și control în privința operatorilor de piață, piețelor reglementate, MTF, Comisia Națională este în drept să aplice sisteme electronice de supraveghere și control în timp real, iar aceștia sînt obligați să asigure conexiunea și accesul sistemelor proprii la sistemul electronic de supraveghere și control al Comisiei Naționale.</p> <p>(4) Depozitarul central asigură accesul la sistemul său electronic Comisiei Naționale pentru realizarea atribuțiilor de supraveghere și control conform alin.(3).</p> <p>(5) Decizia privind efectuarea controlului și/sau a investigațiilor o ia Comisia Națională sau membrul consiliului de administrație al Comisiei Naționale căruia i-au fost delegate aceste împuterniciri.</p> <p>(6) În vederea protejării intereselor clienților și investitorilor și/sau prevenirii încălcărilor legislației pe piața de capital, fără a leza dreptul său de a retrage ori de a suspenda licența, de a aplica sancțiuni, Comisia Națională este în drept să interzică unei persoane licențiate sau unui ofertant:</p> <p>a) să încheie tranzacții cu instrumente financiare;</p> <p>b) să desfășoare, pe o perioadă determinată de timp, una sau mai multe activități incluse în licență.</p> <p>(7) La realizarea atribuțiilor sale de supraveghere și control, Comisia Națională este în drept:</p> <p>a) să interzică persoanelor licențiate și ofertanților să dispună sau să efectueze</p>	<p>alineatul (4) din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197 art. 665), se abrogă.</p>	<p>(3) La realizarea atribuțiilor de supraveghere și control în privința operatorilor de piață, piețelor reglementate, MTF, Comisia Națională este în drept să aplice sisteme electronice de supraveghere și control în timp real, iar aceștia sînt obligați să asigure conexiunea și accesul sistemelor proprii la sistemul electronic de supraveghere și control al Comisiei Naționale.</p> <p>(4) Depozitarul central asigură accesul la sistemul său electronic Comisiei Naționale pentru realizarea atribuțiilor de supraveghere și control conform alin.(3).</p> <p>(5) Decizia privind efectuarea controlului și/sau a investigațiilor o ia Comisia Națională sau membrul consiliului de administrație al Comisiei Naționale căruia i-au fost delegate aceste împuterniciri.</p> <p>(6) În vederea protejării intereselor clienților și investitorilor și/sau prevenirii încălcărilor legislației pe piața de capital, fără a leza dreptul său de a retrage ori de a suspenda licența, de a aplica sancțiuni, Comisia Națională este în drept să interzică unei persoane licențiate sau unui ofertant:</p> <p>a) să încheie tranzacții cu instrumente financiare;</p> <p>b) să desfășoare, pe o perioadă determinată de timp, una sau mai multe activități incluse în licență.</p> <p>(7) La realizarea atribuțiilor sale de supraveghere și control, Comisia Națională este în drept:</p> <p>a) să interzică persoanelor licențiate și ofertanților să dispună sau să efectueze tranzacții în privința unui anumit activ, inclusiv în privința unui activ ce se află în afara Republicii Moldova;</p> <p>b) să oblige persoanele licențiate și ofertanții ca activele proprii ale acestora sau activele deținute în</p>
---	---	--

	<p>tranzacții în privința unui anumit activ, inclusiv în privința unui activ ce se află în afara Republicii Moldova;</p> <p>b) să oblige persoanele licențiate și ofertanții ca activele proprii ale acestora sau activele deținute în numele clienților să fie transmise spre păstrare și/sau administrare unei alte persoane;</p> <p>c) să convoace și să audieze orice persoană pentru a obține informații;</p> <p>d) să ceară înregistrările telefonice și traficul de date existente;</p> <p>e) să ceară punerea sub sechestru sau blocarea activelor;</p> <p>f) să suspende sau să interzică tranzacționarea unui instrument financiar;</p> <p>g) să solicite furnizarea de informații și documente din partea emitenților, deținătorilor de acțiuni sau de alte instrumente financiare, precum și din partea persoanelor care îi verifică sau care sînt verificate de aceștia;</p> <p>h) să efectueze inspecții la fața locului în teritoriu, în scopul de a verifica respectarea prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale Comisiei Naționale;</p> <p>i) să transmită informațiile relevante organelor de drept în vederea inițierii urmăririi penale.</p>		<p>numele clienților să fie transmise spre păstrare și/sau administrare unei alte persoane;</p> <p>c) să convoace și să audieze orice persoană pentru a obține informații;</p> <p>d) să ceară înregistrările telefonice și traficul de date existente;</p> <p>e) să ceară punerea sub sechestru sau blocarea activelor;</p> <p>f) să suspende sau să interzică tranzacționarea unui instrument financiar;</p> <p>g) să solicite furnizarea de informații și documente din partea emitenților, deținătorilor de acțiuni sau de alte instrumente financiare, precum și din partea persoanelor care îi verifică sau care sînt verificate de aceștia;</p> <p>h) să efectueze inspecții la fața locului în teritoriu, în scopul de a verifica respectarea prevederilor prezentei legi și ale actelor normative ale Comisiei Naționale;</p> <p>i) să transmită informațiile relevante organelor de drept în vederea inițierii urmăririi penale.</p>
Legea nr. 183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare			
17.	<p>Articolul 3. Noțiuni principale</p> <p>(1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p>1) <i>agent de decontare</i> – entitate care pune la dispoziția instituțiilor și/sau a contrapărții centrale participante la sistem conturi de</p>	<p>1. Articolul 3:</p> <p>alin. (1) pct. 7) se completează cu o literă nouă, cu următorul cuprins:</p> <p>„ e) o societate de plată sau o societate emitentă de monedă electronică, astfel cum este definită în Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;”;</p>	<p>Articolul 3. Noțiuni principale</p> <p>(1) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p>1) <i>agent de decontare</i> – entitate care pune la dispoziția instituțiilor și/sau a contrapărții centrale participante la sistem conturi de decontare prin care sînt decontate ordinele de plată și/sau ordinele de</p>

<p>decontare prin care sînt decontate ordinele de plată și/sau ordinele de transfer din sistem și, după caz, acordă credite acestor instituții și/sau contrapărții centrale, în scopul decontării;</p> <p>2) <i>casă de compensare (clearing)</i> – entitate care răspunde de calcularea poziției nete a instituțiilor, o eventuală contraparte centrală și/sau un eventual agent de decontare;</p> <p>3) <i>cont de decontare</i> – un cont deschis la banca centrală, la un agent de decontare sau la o contraparte centrală, utilizat pentru depozitarea de mijloace bănești sau instrumente financiare, precum și pentru decontarea tranzacțiilor dintre participanții la un sistem;</p> <p>4) <i>contraparte centrală</i> – entitate care se interpune între instituțiile participante la un sistem și care acționează ca partener exclusiv al acestor instituții în ceea ce privește ordinele lor de plată/ordinele lor de transfer;</p> <p>5) <i>entitate garantată public</i> – entitate de drept public sau privat ale cărei obligații sînt garantate de stat conform legii;</p> <p>6) <i>garanție</i> – orice activ care poate fi valorificat, inclusiv mijloace bănești, instrumente financiare sau creanțe pecuniare (creanțe care decurg din contractele în temeiul cărora băncile, inclusiv băncile centrale, acordă credite), constituite ca obiect al unor contracte de gaj, repo sau al unor acorduri similare, în scopul garantării eventualelor drepturi și obligații apărute în legătură cu participarea la un sistem sau care se constituie în favoarea Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>7) <i>instituție</i> – oricare dintre următoarele entități care participă la un sistem și care este obligată să execute obligațiile financiare</p>		<p>transfer din sistem și, după caz, acordă credite acestor instituții și/sau contrapărții centrale, în scopul decontării;</p> <p>2) <i>casă de compensare (clearing)</i> – entitate care răspunde de calcularea poziției nete a instituțiilor, o eventuală contraparte centrală și/sau un eventual agent de decontare;</p> <p>3) <i>cont de decontare</i> – un cont deschis la banca centrală, la un agent de decontare sau la o contraparte centrală, utilizat pentru depozitarea de mijloace bănești sau instrumente financiare, precum și pentru decontarea tranzacțiilor dintre participanții la un sistem;</p> <p>4) <i>contraparte centrală</i> – entitate care se interpune între instituțiile participante la un sistem și care acționează ca partener exclusiv al acestor instituții în ceea ce privește ordinele lor de plată/ordinele lor de transfer;</p> <p>5) <i>entitate garantată public</i> – entitate de drept public sau privat ale cărei obligații sînt garantate de stat conform legii;</p> <p>6) <i>garanție</i> – orice activ care poate fi valorificat, inclusiv mijloace bănești, instrumente financiare sau creanțe pecuniare (creanțe care decurg din contractele în temeiul cărora băncile, inclusiv băncile centrale, acordă credite), constituite ca obiect al unor contracte de gaj, repo sau al unor acorduri similare, în scopul garantării eventualelor drepturi și obligații apărute în legătură cu participarea la un sistem sau care se constituie în favoarea Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>7) <i>instituție</i> – oricare dintre următoarele entități care participă la un sistem și care este obligată să execute obligațiile financiare rezultate din ordinele de plată/ordinele de transfer în cadrul respectivului sistem:</p> <p>a) o bancă, astfel cum este definită în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;</p>
---	--	--

<p>rezultate din ordinele de plată/ordinele de transfer în cadrul respectivului sistem:</p> <p>a) o bancă, astfel cum este definită în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;</p> <p>b) o societate de investiții, astfel cum este definită în Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital;</p> <p>c) orice întreprindere cu sediul în străinătate care desfășoară activități permise băncilor și societăților de investiții;</p> <p>d) autorități publice și entități garantate public;</p> <p>8) <i>instrumente financiare</i> – instrumente prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital;</p> <p>9) <i>compensare</i> – conversie într-o singură creanță netă sau obligație netă a creanțelor și a obligațiilor rezultate din ordinele de plată și/sau ordinele de transfer, pe care unul sau mai mulți participanți le emit în beneficiul unuia sau al mai multor participanți sau le primesc de la unul ori mai mulți participanți, având ca rezultat faptul că numai o singură creanță netă poate fi exigibilă și numai o singură obligație netă este datorată;</p> <p>10) <i>ordin de plată</i> – instrucțiune dată de un participant de a pune la dispoziția unui destinatar o sumă de bani, prin înregistrarea acesteia în registrele unei bănci, ale băncii centrale, ale unei contrapărți centrale sau ale unui agent de decontare, sau orice instrucțiune care antrenează asumarea sau executarea unei obligații de plată, așa cum este aceasta definită de regulile de funcționare a sistemului;</p> <p>11) <i>ordin de transfer</i> – instrucțiune dată de un participant de a transfera dreptul de</p>		<p>b) o societate de investiții, astfel cum este definită în Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital;</p> <p>c) orice întreprindere cu sediul în străinătate care desfășoară activități permise băncilor și societăților de investiții;</p> <p>d) autorități publice și entități garantate public;</p> <p><u>e) o societate de plată sau o societate emitentă de monedă electronică, astfel cum este definită în Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică;</u></p> <p>8) <i>instrumente financiare</i> – instrumente prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital;</p> <p>9) <i>compensare</i> – conversie într-o singură creanță netă sau obligație netă a creanțelor și a obligațiilor rezultate din ordinele de plată și/sau ordinele de transfer, pe care unul sau mai mulți participanți le emit în beneficiul unuia sau al mai multor participanți sau le primesc de la unul ori mai mulți participanți, având ca rezultat faptul că numai o singură creanță netă poate fi exigibilă și numai o singură obligație netă este datorată;</p> <p>10) <i>ordin de plată</i> – instrucțiune dată de un participant de a pune la dispoziția unui destinatar o sumă de bani, prin înregistrarea acesteia în registrele unei bănci, ale băncii centrale, ale unei contrapărți centrale sau ale unui agent de decontare, sau orice instrucțiune care antrenează asumarea sau executarea unei obligații de plată, așa cum este aceasta definită de regulile de funcționare a sistemului;</p> <p>11) <i>ordin de transfer</i> – instrucțiune dată de un participant de a transfera dreptul de proprietate sau orice alt drept asupra unuia sau mai multor instrumente financiare prin înscrierea în registrul de evidență a acestora sau prin orice altă modalitate;</p>
--	--	---

<p>proprietate sau orice alt drept asupra unuia sau mai multor instrumente financiare prin înscrierea în registrul de evidență a acestora sau prin orice altă modalitate;</p> <p>12) <i>operator de sistem</i> – entitate sau entități responsabile din punct de vedere juridic de funcționarea unui sistem. Un operator de sistem poate acționa în calitate de agent de decontare, contraparte centrală sau casă de compensare (clearing);</p> <p>13) <i>participant</i> – instituție, contraparte centrală, agent de decontare, casă de compensare (clearing) sau operator de sistem. În conformitate cu regulile sistemului, același participant poate acționa în calitate de contraparte centrală, de agent de decontare sau de casă de compensare (clearing) ori poate desfășura parțial sau integral aceste activități;</p> <p>14) <i>participant indirect</i> – instituție, contraparte centrală, agent de decontare, casă de compensare (clearing) sau operator de sistem care are o relație contractuală cu un participant la sistem care execută ordine de plată și/sau ordine de transfer și în temeiul căreia participantul indirect poate transmite ordine de plată și/sau ordine de transfer în sistemul respectiv, cu condiția ca participantul indirect să fie cunoscut operatorului de sistem;</p> <p>15) <i>procedură de insolvabilitate</i> – orice procedură prevăzută de legislație care urmărește fie lichidarea unui participant, fie restructurarea sa, dacă această măsură implică suspendarea sau limitarea plăților ori transferurilor;</p> <p>16) <i>risc sistemic</i> – risc că incapacitatea unui participant de a-și îndeplini obligațiile în cadrul unui sistem va cauza incapacitatea altor</p>	<p>alin. (1) pct. 16) se expune în următoarea redacție: „16) risc sistemic - riscul ca neîndeplinirea obligațiilor ce revin unui participant sau administratorului sistemului din participarea la un sistem să determine alți participanți și/sau administratorul sistemului să nu își poată îndeplini obligațiile atunci când acestea devin scadente, generând eventuale efecte de</p>	<p>12) <i>operator de sistem</i> – entitate sau entități responsabile din punct de vedere juridic de funcționarea unui sistem. Un operator de sistem poate acționa în calitate de agent de decontare, contraparte centrală sau casă de compensare (clearing);</p> <p>13) <i>participant</i> – instituție, contraparte centrală, agent de decontare, casă de compensare (clearing) sau operator de sistem. În conformitate cu regulile sistemului, același participant poate acționa în calitate de contraparte centrală, de agent de decontare sau de casă de compensare (clearing) ori poate desfășura parțial sau integral aceste activități;</p> <p>14) <i>participant indirect</i> – instituție, contraparte centrală, agent de decontare, casă de compensare (clearing) sau operator de sistem care are o relație contractuală cu un participant la sistem care execută ordine de plată și/sau ordine de transfer și în temeiul căreia participantul indirect poate transmite ordine de plată și/sau ordine de transfer în sistemul respectiv, cu condiția ca participantul indirect să fie cunoscut operatorului de sistem;</p> <p>15) <i>procedură de insolvabilitate</i> – orice procedură prevăzută de legislație care urmărește fie lichidarea unui participant, fie restructurarea sa, dacă această măsură implică suspendarea sau limitarea plăților ori transferurilor;</p> <p>16) <i>risc sistemic</i> – risc că incapacitatea unui participant de a-și îndeplini obligațiile în cadrul unui sistem va cauza incapacitatea altor participanți de a-și onora obligațiile atunci când acestea devin scadente cu un posibil efect de contagiune care ar putea afecta stabilitatea sistemului financiar;</p> <p><u>16) <i>risc sistemic - riscul că neîndeplinirea obligațiilor ce revin unui participant sau administratorului sistemului din participarea la un sistem să determine alți participanți și/sau administratorul sistemului să nu își poată îndeplini</i></u></p>
--	--	--

<p>participanți de a-și onora obligațiile atunci când acestea devin scadente cu un posibil efect de contagiune care ar putea afecta stabilitatea sistemului financiar;</p> <p>17) <i>sistem</i> – aranjament formal care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) este încheiat între 3 sau mai mulți participanți, alții decât operatorul de sistem al aceluși sistem, un posibil agent de decontare, o posibilă contraparte centrală, o posibilă casă de compensare (clearing) sau un posibil participant indirect și are reguli comune și proceduri standardizate pentru clearing, realizat prin intermediul unei contrapărți centrale sau al altei entități, și/sau pentru executarea ordinelor de plată și/sau ordinelor de transfer între participanți;</p> <p>b) este guvernat de legea Republicii Moldova, dacă cel puțin unul dintre participanți își are sediul în Republica Moldova;</p> <p>c) este desemnat de Banca Națională a Moldovei ca sistem după ce se asigură că normele de funcționare a sistemului sînt adecvate.</p> <p>18) <i>sisteme interoperabile</i> – două sau mai multe sisteme ai căror operatori de sistem au încheiat acorduri în temeiul cărora este posibilă executarea ordinelor de plată și/sau a ordinelor de transfer dintr-un sistem în altul;</p> <p>19) <i>zi lucrătoare</i> – interval de timp în care au loc decontările din timpul zilei și din timpul nopții și cuprinde toate evenimentele survenite în timpul unui ciclu de activitate a unui sistem.</p> <p>(2) Pentru prevenirea riscului sistemic, prin derogare de la prevederile alin. (1) pct.</p>	<p>contagiune care ar amenința stabilitatea sau încrederea în sistemul financiar;”;</p> <p>la alineatul (3) după cuvintele „administrează sisteme” se exclude cuvintele „de plăți și”.</p>	<p><u><i>obligațiile atunci când acestea devin scadente, generând eventuale efecte de contagiune care ar amenința stabilitatea sau încrederea în sistemul financiar:</i></u></p> <p>17) <i>sistem</i> – aranjament formal care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) este încheiat între 3 sau mai mulți participanți, alții decât operatorul de sistem al aceluși sistem, un posibil agent de decontare, o posibilă contraparte centrală, o posibilă casă de compensare (clearing) sau un posibil participant indirect și are reguli comune și proceduri standardizate pentru clearing, realizat prin intermediul unei contrapărți centrale sau al altei entități, și/sau pentru executarea ordinelor de plată și/sau ordinelor de transfer între participanți;</p> <p>b) este guvernat de legea Republicii Moldova, dacă cel puțin unul dintre participanți își are sediul în Republica Moldova;</p> <p>c) este desemnat de Banca Națională a Moldovei ca sistem după ce se asigură că normele de funcționare a sistemului sînt adecvate.</p> <p>18) <i>sisteme interoperabile</i> – două sau mai multe sisteme ai căror operatori de sistem au încheiat acorduri în temeiul cărora este posibilă executarea ordinelor de plată și/sau a ordinelor de transfer dintr-un sistem în altul;</p> <p>19) <i>zi lucrătoare</i> – interval de timp în care au loc decontările din timpul zilei și din timpul nopții și cuprinde toate evenimentele survenite în timpul unui ciclu de activitate a unui sistem.</p> <p>(2) Pentru prevenirea riscului sistemic, prin derogare de la prevederile alin. (1) pct. 17), dacă este cazul, poate fi desemnat ca sistem care intră sub incidența prezentei legi un aranjament formal între doi participanți, alții decât un posibil agent de decontare, o posibilă contraparte centrală, o posibilă casă de</p>
---	--	---

	<p>17), dacă este cazul, poate fi desemnat ca sistem care intră sub incidența prezentei legi un aranjament formal între doi participanți, alții decât un posibil agent de decontare, o posibilă contraparte centrală, o posibilă casă de compensare (clearing) sau un posibil participant indirect.</p> <p>(3) Depozitarul central unic al valorilor mobiliare obține calitatea de operator de sistem și administrează sisteme de plăți și de decontare de la data intrării în vigoare a deciziei privind inițierea activității Depozitarului central, emisă de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu art. 21 alin. (4) din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.</p>		<p>compensare (clearing) sau un posibil participant indirect.</p> <p>(3) Depozitarul central unic al valorilor mobiliare obține calitatea de operator de sistem și administrează sisteme de plăți și de decontare de la data intrării în vigoare a deciziei privind inițierea activității Depozitarului central, emisă de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu art. 21 alin. (4) din Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.</p>
Legea nr. 234/2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare			
18.		<p>1. Pe tot parcursul Legii, textul „Legea nr.183 din 22 iulie 2016”, „Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997”, „Legea nr.419-XVI din 22 decembrie 2006”, „Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995”, „Legea nr.171 din 11 iulie 2012”, „Legea nr.184 din 22 iulie 2016”, la orice formă gramaticală, se substituie cu textul „Legea nr. 183/2016”, „Legea nr. 1134/1997”, „Legea nr. 419/2006”, „Legea nr. 548/1995”, „Legea nr. 171/2012”, „Legea nr. 184/2016”, la forma gramaticală corespunzătoare.</p>	
19.	<p>Articolul 1. Obiectul și scopul legii</p> <p>(1) Prezenta lege reglementează condițiile de creare, desfășurare a activității și supraveghere a Depozitarului central unic al valorilor mobiliare, precum și cerințele privind înregistrarea și evidența valorilor mobiliare de către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare și participanții săi.</p>	<p>2. Articolul 1:</p> <p>la alineatul (1), după cuvintele „desfășurare a activității” se completează cu sintagma „, monitorizare ”.</p>	<p>Articolul 1. Obiectul și scopul legii</p> <p>(1) Prezenta lege reglementează condițiile de creare, desfășurare a activității, <u>monitorizare</u> și supraveghere a Depozitarului central unic al valorilor mobiliare, precum și cerințele privind înregistrarea și evidența valorilor mobiliare de către Depozitarul central unic al valorilor mobiliare și participanții săi.</p>

	(2) Prezenta lege are ca scop crearea unei infrastructuri moderne a pieței financiare, asigurarea protejării drepturilor deținătorilor de valori mobiliare, gestionarea riscurilor sistemice și menținerea stabilității pe piața financiară a Republicii Moldova.		(2) Prezenta lege are ca scop crearea unei infrastructuri moderne a pieței financiare, asigurarea protejării drepturilor deținătorilor de valori mobiliare, gestionarea riscurilor sistemice și menținerea stabilității pe piața financiară a Republicii Moldova.
20.	<p>Articolul 2. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p><i>activitate de importanță materială</i> – activitate a cărei întrerupere parțială sau totală ar afecta în mod semnificativ capacitatea Depozitarului central de a se conforma permanent cu cerințele stabilite de legislație;</p> <p><i>cont de valori mobiliare</i> – cont la care valorile mobiliare pot fi creditate și debitate;</p> <p><i>codul ISIN</i> – numărul internațional de identificare a valorilor mobiliare (International Securities Identification Number), alocat în conformitate cu standardul internațional ISO 6166, care identifică în mod unic o anumită emisiune de valori mobiliare;</p> <p><i>dematerializare</i> – proces prin care valorile mobiliare sînt emise în formă de valori mobiliare înscrise în cont;</p> <p><i>Depozitar central</i> – depozitar central unic al valorilor mobiliare, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege;</p> <p><i>deținător de valori mobiliare</i> – persoană fizică sau juridică care deține valori mobiliare în baza dreptului de proprietate, care are calitatea de client al participantului sau al Depozitarului central și în numele căreia participantul sau Depozitarul central ține evidența acestor valori mobiliare în formă de înscriere în cont;</p>	<p>3. Articolul 2 va avea următorul cuprins: „Articolul 2. Noțiuni principale (1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p><i>activitate de importanță materială</i> – activitate a cărei întrerupere parțială sau totală ar afecta în mod semnificativ capacitatea Depozitarului central de a se conforma permanent cu cerințele stabilite de legislație;</p> <p><i>autoritate de supraveghere</i> – Banca Națională a Moldovei sau Comisia Națională a Pieței Financiare, conform ariei de competențe stabilite de prezenta lege;</p> <p><i>cont de valori mobiliare</i> – cont la care valorile mobiliare pot fi creditate și debitate;</p> <p><i>codul CFI</i> - cod care descrie caracteristicile unui instrument financiar în momentul emiterii acestuia (classification of financial instruments) și care rămâne neschimbat de-a lungul ciclului de viață al respectivului instrument financiar. Alocarea codurilor CFI se realizează conform standardului ISO 10962 de către Depozitarul central conform reglementărilor sale interne;</p> <p><i>codul ISIN</i> – numărul internațional de identificare a valorilor mobiliare (International Securities Identification Number), alocat în conformitate cu standardul internațional ISO 6166, care identifică în mod unic o anumită emisiune de valori mobiliare;</p>	<p><u>Articolul 2. Noțiuni principale</u> <u>(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</u></p> <p><u><i>activitate de importanță materială</i> – activitate a cărei întrerupere parțială sau totală ar afecta în mod semnificativ capacitatea Depozitarului central de a se conforma permanent cu cerințele stabilite de legislație;</u></p> <p><u><i>autoritate de supraveghere</i> – Banca Națională a Moldovei sau Comisia Națională a Pieței Financiare, conform ariei de competențe stabilite de prezenta lege;</u></p> <p><u><i>cont de valori mobiliare</i> – cont la care valorile mobiliare pot fi creditate și debitate;</u></p> <p><u><i>codul CFI</i> - cod care descrie caracteristicile unui instrument financiar în momentul emiterii acestuia (classification of financial instruments) și care rămâne neschimbat de-a lungul ciclului de viață al respectivului instrument financiar. Alocarea codurilor CFI se realizează conform standardului ISO 10962 de către Depozitarul central conform reglementărilor sale interne;</u></p> <p><u><i>codul ISIN</i> – numărul internațional de identificare a valorilor mobiliare (International Securities Identification Number), alocat în conformitate cu standardul internațional ISO 6166, care identifică în mod unic o anumită emisiune de valori mobiliare;</u></p>

<p><i>imobilizare</i> – proces prin care Depozitarul central acceptă în custodie valori mobiliare emise anterior și pe care le include în registrele sale ca valori mobiliare în formă de înscriere în cont;</p> <p><i>participant</i> – societate de investiții care este în drept să desfășoare activitate de custodie a instrumentelor financiare sau alte instituții stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, care sînt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare;</p> <p><i>procedură de insolvabilitate</i> – astfel cum este definită în Legea nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare;</p> <p><i>valori mobiliare în formă de înscriere în cont</i> – valori mobiliare care au fost supuse dematerializării sau imobilizării, a căror evidență este ținută în conformitate cu prezenta lege.</p>	<p><i>decontare</i> - finalizarea unei tranzacții cu instrumente financiare, indiferent de locul în care este încheiată, în scopul stingerii obligațiilor părților la tranzacția respectivă prin transferul de fonduri bănești sau instrumentelor financiare sau ambele;</p> <p><i>dematerializare</i> – proces prin care valorile mobiliare sînt emise în formă de valori mobiliare înscrise în cont;</p> <p><i>Depozitar central</i> – depozitar central unic al valorilor mobiliare, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege;</p> <p><i>deținător de valori mobiliare</i> – persoană fizică sau juridică care deține valori mobiliare în baza dreptului de proprietate, care are calitatea de client al participantului sau al Depozitarului central și în numele căreia participantul sau Depozitarul central ține evidența acestor valori mobiliare în formă de înscriere în cont;</p> <p><i>participant</i> – societate de investiții sau alte instituții stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care sînt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare;</p> <p><i>procedură de insolvabilitate</i> – astfel cum este definită în Legea nr.183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.</p> <p>(2) În măsura în care nu sunt stabiliți de alin.(1), termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au sensul prevăzut de Legea nr.183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și Legea nr.171/2012 privind piața de capital.”.</p>	<p><u><i>decontare - finalizarea unei tranzacții cu instrumente financiare, indiferent de locul în care este încheiată, în scopul stingerii obligațiilor părților la tranzacția respectivă prin transferul de fonduri bănești sau instrumentelor financiare sau ambele;</i></u></p> <p><u><i>dematerializare – proces prin care valorile mobiliare sînt emise în formă de valori mobiliare înscrise în cont;</i></u></p> <p><u><i>Depozitar central – depozitar central unic al valorilor mobiliare, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege;</i></u></p> <p><u><i>deținător de valori mobiliare – persoană fizică sau juridică care deține valori mobiliare în baza dreptului de proprietate, care are calitatea de client al participantului sau al Depozitarului central și în numele căreia participantul sau Depozitarul central ține evidența acestor valori mobiliare în formă de înscriere în cont;</i></u></p> <p><u><i>participant – societate de investiții sau alte instituții stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare, care sînt autorizate să deschidă și să dețină conturi de valori mobiliare la Depozitarul central în nume propriu și/sau în numele deținătorilor de valori mobiliare;</i></u></p> <p><u><i>procedură de insolvabilitate – astfel cum este definită în Legea nr.183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.</i></u></p> <p><u><i>(2) În măsura în care nu sunt stabiliți de alin.(1), termenii și expresiile utilizate în prezenta lege au sensul prevăzut de Legea nr.183/2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare și Legea nr.171/2012 privind piața de capital.”.</i></u></p>
--	--	--

21.	<p>Articolul 4. Capitalul Depozitarului central.</p> <p>Acționari</p> <p>(1) Depozitarul central trebuie să dețină în orice moment un nivel suficient al capitalului propriu, pentru a presta serviciile sale în mod corespunzător, pornind de la principiul continuității activității și luînd în considerare riscurile operaționale, legale, de custodie, de investiții și riscurile comerciale la care este sau ar putea fi expus.</p> <p>(2) Capitalul propriu al Depozitarului central va constitui echivalentul în lei a cel puțin 1 000 000 de euro, calculat la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(3) Persoanele stabilite de alin.(4) lit.b)-e) sînt în drept să efectueze aporturi în capitalul social al Depozitarului central doar în formă de mijloace bănești. Banca Națională a Moldovei este în drept să efectueze aporturi la capitalul social al Depozitarului central în formă de mijloace bănești sau alte bunuri, conform art. 41 alin.(2) din Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.</p> <p>(4) Pot fi acționari ai Depozitarului central:</p> <p>a) Banca Națională a Moldovei;</p> <p>b) persoana juridică care deține licența de operator de piață în corespundere cu cerințele stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>c) persoana juridică care desfășoară activitate de depozitar central, licențiată sau autorizată în mod corespunzător în țara de origine, și care corespunde cerințelor stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;</p>	<p>4. Articolul 4:</p> <p>alineatul (2) se completează la final cu textul „stabilit în prima zi a fiecărei perioade de gestiune.”;</p> <p>la alineatul (3) cuvântul „art. 41” se substituie cu cuvântul „art. 39”;</p>	<p>Articolul 4. Capitalul Depozitarului central. Acționari</p> <p>(1) Depozitarul central trebuie să dețină în orice moment un nivel suficient al capitalului propriu, pentru a presta serviciile sale în mod corespunzător, pornind de la principiul continuității activității și luînd în considerare riscurile operaționale, legale, de custodie, de investiții și riscurile comerciale la care este sau ar putea fi expus.</p> <p>(2) Capitalul propriu al Depozitarului central va constitui echivalentul în lei a cel puțin 1 000 000 de euro, calculat la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei <u>stabilit în prima zi a fiecărei perioade de gestiune.</u></p> <p>(3) Persoanele stabilite de alin.(4) lit.b)-e) sînt în drept să efectueze aporturi în capitalul social al Depozitarului central doar în formă de mijloace bănești. Banca Națională a Moldovei este în drept să efectueze aporturi la capitalul social al Depozitarului central în formă de mijloace bănești sau alte bunuri, conform art. 41 <u>art. 39</u> alin.(2) din Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.</p> <p>(4) Pot fi acționari ai Depozitarului central:</p> <p>a) Banca Națională a Moldovei;</p> <p>b) persoana juridică care deține licența de operator de piață în corespundere cu cerințele stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>c) persoana juridică care desfășoară activitate de depozitar central, licențiată sau autorizată în mod corespunzător în țara de origine, și care corespunde cerințelor stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>d) băncile și societățile de investiții care corespund cerințelor stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>e) persoanele stabilite de art.46 alin.(3) lit.b)-c).</p>
-----	--	---	--

	<p>d) băncile și societățile de investiții care corespund cerințelor stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;</p> <p>e) persoanele stabilite de art.46 alin.(3) lit.b)-c).</p> <p>(5) Cel puțin 76% din acțiunile emise de Depozitarul central sînt deținute de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(6) Fiecare dintre acționarii stabiliți de alin.(4) lit.b)-e) este în drept să dețină o cotă de cel mult 5% din acțiunile emise de către Depozitarul central.</p> <p>(7) La tranzacționarea acțiunilor emise de către Depozitarul central vor fi respectate prevederile alin.(4)-(6). Tranzacțiile care duc la încălcarea prevederilor alin.(4)-(6) sînt nule.</p> <p>(8) În cazul în care, la subscrierea acțiunilor emise de Depozitarul central, persoanele stabilite la alin. (4) lit. b)–e) solicită să subscrie cumulativ mai mult de 24% din acțiunile emise de Depozitarul central, cota acțiunilor subscribe va fi diminuată proporțional pentru fiecare subscriitor în vederea respectării prevederilor alin. (5).</p>		<p>(5) Cel puțin 76% din acțiunile emise de Depozitarul central sînt deținute de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(6) Fiecare dintre acționarii stabiliți de alin.(4) lit.b)-e) este în drept să dețină o cotă de cel mult 5% din acțiunile emise de către Depozitarul central.</p> <p>(7) La tranzacționarea acțiunilor emise de către Depozitarul central vor fi respectate prevederile alin.(4)-(6). Tranzacțiile care duc la încălcarea prevederilor alin.(4)-(6) sînt nule.</p> <p>(8) În cazul în care, la subscrierea acțiunilor emise de Depozitarul central, persoanele stabilite la alin. (4) lit. b)–e) solicită să subscrie cumulativ mai mult de 24% din acțiunile emise de Depozitarul central, cota acțiunilor subscribe va fi diminuată proporțional pentru fiecare subscriitor în vederea respectării prevederilor alin. (5).</p>
22.	<p>Articolul 5. Activitățile desfășurate de Depozitarul central</p> <p>(1) Depozitarul central este în drept să desfășoare activitățile sale în privința următoarelor categorii de valori mobiliare:</p> <p>a) valorile mobiliare de stat care cad sub incidența Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;</p> <p>b) creanțele emise de către Banca Națională a Moldovei;</p>	<p>5. Articolul 5:</p> <p>la alineatul (1), se substituie numerotarea literelor continue a) - d) cu numere continue 1) - 4), liniuțele se substituie cu litere continue a) – g);</p> <p>la alineatul (1) litera d) renumerotată în punctul 4), cuvintele „lit. a) – c) ” se substituie cu cuvintele „pct.1) - 3)”;</p>	<p>Articolul 5. Activitățile desfășurate de Depozitarul central</p> <p>(1) Depozitarul central este în drept să desfășoare activitățile sale în privința următoarelor categorii de valori mobiliare:</p> <p>1) valorile mobiliare de stat care cad sub incidența Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;</p> <p>2) creanțele emise de către Banca Națională a Moldovei;</p>

<p>c) valorile mobiliare ale:</p> <ul style="list-style-type: none"> – entităților de interes public, inclusiv cele admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare; – emitenților în care statul deține cotă de participare; – emitenților care efectuează oferte publice de valori mobiliare; – emitenților de obligațiuni; – emitenților care se încadrează în categoria entităților mari, potrivit art. 4 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017; – societăților pe acțiuni nou-create; – emitenților care solicită prestarea serviciilor de către Depozitarul central; <p>d) valorile mobiliare similare celor stabilite de lit.a)-c), emise în Republica Moldova sau în alte state și admise spre tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare.</p> <p>(2) Depozitarul central este în drept să presteze următoarele servicii în ceea ce privește valorile mobiliare stabilite de alin.(1):</p> <p>1) servicii de bază:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) înregistrarea inițială a valorilor mobiliare în formă de înscriere în cont („serviciu de înregistrare a valorilor mobiliare”); b) deschiderea și administrarea conturilor de valori mobiliare la nivelul cel mai înalt („serviciu de administrare centralizată”); c) gestionarea unui sistem de decontare a valorilor mobiliare („serviciu de decontare”); 	<p>la alineatul (2) punctul 2), litera a), liniuțele se substituie cu numere continue 1-3;</p>	<p>3) valorile mobiliare ale:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) entităților de interes public, inclusiv cele admise spre tranzacționare pe piața reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare; b) emitenților în care statul deține cotă de participare; c) emitenților care efectuează oferte publice de valori mobiliare; d) emitenților de obligațiuni; e) emitenților care se încadrează în categoria entităților mari, potrivit art. 4 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017; f) societăților pe acțiuni nou-create; g) emitenților care solicită prestarea serviciilor de către Depozitarul central; <p>4) valorile mobiliare similare celor stabilite de lit. a) - c) pct. 1) - 3), emise în Republica Moldova sau în alte state și admise spre tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare.</p> <p>(2) Depozitarul central este în drept să presteze următoarele servicii în ceea ce privește valorile mobiliare stabilite de alin.(1):</p> <p>1) servicii de bază:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) înregistrarea inițială a valorilor mobiliare în formă de înscriere în cont („serviciu de înregistrare a valorilor mobiliare”); b) deschiderea și administrarea conturilor de valori mobiliare la nivelul cel mai înalt („serviciu de administrare centralizată”); c) gestionarea unui sistem de decontare a valorilor mobiliare („serviciu de decontare”); <p>2) servicii auxiliare:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) servicii aferente serviciului de clearing și decontare: <p>1. organizarea mecanismului de împrumut de valori mobiliare;</p>
---	--	--

<p>2) servicii auxiliare:</p> <p>a) servicii aferente serviciului de clearing și decontare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea mecanismului de împrumut de valori mobiliare; - punerea la dispoziție a unui sistem de gestionare a garanțiilor aferent valorilor mobiliare; - reconcilierea decontărilor, urmărirea instrucțiunilor, confirmarea tranzacțiilor, verificarea tranzacțiilor; <p>b) servicii aferente serviciului de înregistrare a valorilor mobiliare și serviciului de administrare centralizată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - servicii legate de registrele acționarilor; - procesarea operațiunilor corporative, inclusiv în ceea ce privește impozitele, adunările generale și serviciile de informare; - servicii legate de o emisiune nouă, inclusiv alocarea și gestionarea codurilor ISIN și a altor coduri similare; - transmiterea și procesarea instrucțiunilor, perceperea comisioanelor și procesarea rapoartelor conexe; <p>c) stabilirea conexiunilor Depozitarului central cu alți depozitari centrali, deschiderea, administrarea sau gestionarea conturilor de valori mobiliare în cadrul unui serviciu de decontare, a unui serviciu de gestionare a garanțiilor și a altor servicii auxiliare;</p> <p>d) furnizarea serviciilor generale de gestionare a garanțiilor;</p> <p>e) furnizarea raportărilor în numele clienților;</p>	<p>la alineatul (2) punctul 2), litera b) va avea următorul cuprins:</p> <p>„b) servicii aferente serviciului de înregistrare a valorilor mobiliare și serviciului de administrare centralizată:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. servicii legate de registrele deținătorilor de valori mobiliare; 2. procesarea operațiunilor corporative, inclusiv în ceea ce privește impozitele, adunările generale și serviciile de informare; 3. servicii legate de o emisiune nouă; 4. servicii de alocarea și gestionarea codurilor ISIN, inclusiv în calitate de agenție națională de numerotare; 5. servicii de alocarea și gestionarea codurilor CFI și a altor coduri similare, participanților și clienților; 6. transmiterea și procesarea instrucțiunilor, perceperea comisioanelor și procesarea rapoartelor conexe;”; <p>la alineatul (2), punctul 3) se completează la final cu sintagma „, , cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1)”.</p>	<p>2. punerea la dispoziție a unui sistem de gestionare a garanțiilor aferent valorilor mobiliare;</p> <p>3. reconcilierea decontărilor, urmărirea instrucțiunilor, confirmarea tranzacțiilor, verificarea tranzacțiilor;</p> <p>b) servicii aferente serviciului de înregistrare a valorilor mobiliare și serviciului de administrare centralizată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - servicii legate de registrele acționarilor; - procesarea operațiunilor corporative, inclusiv în ceea ce privește impozitele, adunările generale și serviciile de informare; - servicii legate de o emisiune nouă, inclusiv alocarea și gestionarea codurilor ISIN și a altor coduri similare; - transmiterea și procesarea instrucțiunilor, perceperea comisioanelor și procesarea rapoartelor conexe; <p><u>b) servicii aferente serviciului de înregistrare a valorilor mobiliare și serviciului de administrare centralizată:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <u>1. servicii legate de registrele deținătorilor de valori mobiliare;</u> <u>2. procesarea operațiunilor corporative, inclusiv în ceea ce privește impozitele, adunările generale și serviciile de informare;</u> <u>3. servicii legate de o emisiune nouă;</u> <u>4. servicii de alocarea și gestionarea codurilor ISIN, inclusiv în calitate de agenție națională de numerotare;</u> <u>5. servicii de alocarea și gestionarea codurilor CFI și a altor coduri similare, participanților și clienților;</u> <u>6. transmiterea și procesarea instrucțiunilor, perceperea comisioanelor și procesarea rapoartelor conexe;</u>
---	--	--

	<p>f) furnizarea de informații, date și statistici;</p> <p>g) furnizarea de servicii ce țin de tehnologii informaționale;</p> <p>3) orice alte servicii complementare sau auxiliare pentru oricare dintre serviciile stabilite de pct.1)-2), aprobate de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(3) Serviciile pe care Depozitarul central este în drept să le presteze se indică în decizia privind inițierea activității Depozitarului central emisă de Banca Națională a Moldovei.</p>		<p>c) stabilirea conexiunilor Depozitarului central cu alți depozitari centrali, deschiderea, administrarea sau gestionarea conturilor de valori mobiliare în cadrul unui serviciu de decontare, a unui serviciu de gestionare a garanțiilor și a altor servicii auxiliare;</p> <p>d) furnizarea serviciilor generale de gestionare a garanțiilor;</p> <p>e) furnizarea raportărilor în numele clienților;</p> <p>f) furnizarea de informații, date și statistici;</p> <p>g) furnizarea de servicii ce țin de tehnologii informaționale;</p> <p>3) orice alte servicii complementare sau auxiliare pentru oricare dintre serviciile stabilite de pct.1)-2), aprobate de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(3) Serviciile pe care Depozitarul central este în drept să le presteze se indică în decizia privind inițierea activității Depozitarului central emisă de Banca Națională a Moldovei, <u>cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1).</u></p>
23.	<p>Articolul 7. Interzicerea aplicării sechestrului</p> <p>Aplicarea sechestrului asupra valorilor mobiliare deținute de participanți în conturile deschise de către Depozitarul central poate fi efectuată doar de către Depozitarul central, instanța de judecată, executorul judecătoresc și autoritățile publice care dețin acest drept în conformitate cu legea, în măsura în care aplicarea sechestrului nu contravine Legii nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.</p>	<p>6. Articolul 7:</p> <p>alineatul unic devine alineatul (1);</p> <p>se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Depozitarul central și participanții efectuează transferul de valori mobiliare doar în cazul în care</p>	<p>Articolul 7. Interzicerea aplicării sechestrului</p> <p>(1) Aplicarea sechestrului asupra valorilor mobiliare deținute de participanți în conturile deschise de către Depozitarul central poate fi efectuată doar de către Depozitarul central, instanța de judecată, executorul judecătoresc și autoritățile publice care dețin acest drept în conformitate cu legea, în măsura în care aplicarea sechestrului nu contravine Legii nr.183 din 22 iulie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.</p> <p><u>(2) Depozitarul central și participanții efectuează transferul de valori mobiliare doar în cazul</u></p>

		<p>circulația acestora nu este suspendată sau restricționată.</p> <p>(3) Depozitarul central, precum și angajații și membrii organelor de conducere ale acestuia sînt pasibili atragerii la răspundere în conformitate cu art.6 în cazul în care efectuează transferul valorilor mobiliare contrar prevederilor stabilite de alin.(2).”</p>	<p><u>în care circulația acestora nu este suspendată sau restricționată.</u></p> <p><u>(3) Depozitarul central, precum și angajații și membrii organelor de conducere ale acestuia sînt pasibili atragerii la răspundere în conformitate cu art.6 în cazul în care efectuează transferul valorilor mobiliare contrar prevederilor stabilite de alin.(2).</u></p>
24.	<p>Articolul 8. Principii generale</p> <p>În vederea asigurării unei guvernări eficiente, Depozitarul central este obligat:</p> <p>a) să dispună de o structură organizatorică clară, cu responsabilități bine definite, transparente și coerente;</p> <p>b) să implementeze politici de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau poate fi expus;</p> <p>c) să implementeze politici de remunerare și mecanisme de control intern;</p> <p>d) să implementeze proceduri administrative și de organizare a activității, inclusiv proceduri de ținere a evidenței valorilor mobiliare în conturile deschise de către Depozitarul central.</p>	<p>7. Articolul 8:</p> <p>la litera b), după cuvintele „politici de” se completează cu textul „control intern, inclusiv politici de ”;</p> <p>la litera c), textul „și mecanisme de control intern” se exclude;</p> <p>se completează cu litera e) cu următorul cuprins: „e) să angajeze și să mențină personal care posedă cunoștințe, experiență și competențe profesionale corespunzătoare activității desfășurate, dintre care cel puțin două funcții, implicate în activitatea pe piața de capital, trebuie să prevadă dispunerea certificatului de calificare, eliberat de Comisia Națională a Pieței Financiare.”</p>	<p>Articolul 8. Principii generale</p> <p>În vederea asigurării unei guvernări eficiente, Depozitarul central este obligat:</p> <p>a) să dispună de o structură organizatorică clară, cu responsabilități bine definite, transparente și coerente;</p> <p>b) să implementeze politici de <u>control intern, inclusiv politici de</u> identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau poate fi expus;</p> <p>c) să implementeze politici de remunerare și mecanisme de control intern;</p> <p>d) să implementeze proceduri administrative și de organizare a activității, inclusiv proceduri de ținere a evidenței valorilor mobiliare în conturile deschise de către Depozitarul central;</p> <p><u>e) să angajeze și să mențină personal care posedă cunoștințe, experiență și competențe profesionale corespunzătoare activității desfășurate, dintre care cel puțin două funcții, implicate în activitatea pe piața de capital, trebuie să prevadă dispunerea certificatului de calificare, eliberat de Comisia Națională a Pieței Financiare.</u></p>
25.	<p>Articolul 9. Organele de conducere ale Depozitarului central</p> <p>(1) Organele de conducere ale Depozitarului central sînt adunarea generală a</p>	<p>8. Articolul 9:</p>	<p>Articolul 9. Organele de conducere ale Depozitarului central</p> <p>(1) Organele de conducere ale Depozitarului central sînt adunarea generală a acționarilor, Consiliul de supraveghere și Comitetul executiv.</p>

<p>acționarilor, Consiliul de supraveghere și Comitetul executiv.</p> <p>(2) Acționarii Depozitarului central, inclusiv reprezentanții acestora, precum și membrii Consiliului de supraveghere și Comitetului executiv sînt obligați să dezvăluie orice posibile conflicte de interese la exercitarea unui vot sau luarea unei decizii, caz în care aceștia sînt obligați să se abțină de la un astfel de vot sau de decizie.</p> <p>(3) Membrii Consiliului de supraveghere și Comitetului executiv ale Depozitarului central trebuie să corespundă cumulativ următoarelor cerințe:</p> <p>a) să se bucure de o bună reputație;</p> <p>b) să aibă studii superioare absolvite și o experiență profesională în domeniul juridic, economic, financiar-bancar sau al pieței de capital;</p> <p>c) să nu aibă sancțiuni valabile, aplicate de către Banca Națională a Moldovei sau de către un organism similar din străinătate, de interdicere sau de suspendare a dreptului persoanei de a activa pe piața de capital sau bancară;</p> <p>d) să nu fi fost condamnate printr-o sentință rămasă definitivă pentru infracțiuni în legătură cu activitatea desfășurată sau pentru fapte de corupție, de spălare de bani, pentru infracțiuni contra patrimoniului, pentru abuz, luare sau dare de mită, fals și uz de fals, deturnare de fonduri, evaziune fiscală ori alte fapte de natură să conducă la concluzia că nu sînt create premisele necesare pentru asigurarea unei gestiuni sănătoase și prudente a Depozitarului central.</p>	<p>la alineatul (3) litera c), textul „Banca Națională a Moldovei” se substituie cu textul „autoritățile de supraveghere”;</p> <p>se completează cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Autoritățile de supraveghere sunt notificate în prealabil cu cel puțin 5 zile lucrătoare până la ținerea adunărilor generale ale acționarilor despre ordinea de zi propusă.</p> <p>(5) Despre ședințele Consiliului de supraveghere, autoritățile de supraveghere sunt notificate în prealabil cu cel puțin 1 zi lucrătoare până la ținerea acestora, în funcție de ordinea de zi propusă, corespunzător ariei de competențe atribuite potrivit prevederilor prezentei legi.”.</p>	<p>(2) Acționarii Depozitarului central, inclusiv reprezentanții acestora, precum și membrii Consiliului de supraveghere și Comitetului executiv sînt obligați să dezvăluie orice posibile conflicte de interese la exercitarea unui vot sau luarea unei decizii, caz în care aceștia sînt obligați să se abțină de la un astfel de vot sau de decizie.</p> <p>(3) Membrii Consiliului de supraveghere și Comitetului executiv ale Depozitarului central trebuie să corespundă cumulativ următoarelor cerințe:</p> <p>a) să se bucure de o bună reputație;</p> <p>b) să aibă studii superioare absolvite și o experiență profesională în domeniul juridic, economic, financiar-bancar sau al pieței de capital;</p> <p>c) să nu aibă sancțiuni valabile, aplicate de către Banca Națională a Moldovei <u>autoritățile de supraveghere</u> sau de către un organism similar din străinătate, de interdicere sau de suspendare a dreptului persoanei de a activa pe piața de capital sau bancară;</p> <p>d) să nu fi fost condamnate printr-o sentință rămasă definitivă pentru infracțiuni în legătură cu activitatea desfășurată sau pentru fapte de corupție, de spălare de bani, pentru infracțiuni contra patrimoniului, pentru abuz, luare sau dare de mită, fals și uz de fals, deturnare de fonduri, evaziune fiscală ori alte fapte de natură să conducă la concluzia că nu sînt create premisele necesare pentru asigurarea unei gestiuni sănătoase și prudente a Depozitarului central.</p> <p><u>(4) Autoritățile de supraveghere sunt notificate în prealabil cu cel puțin 5 zile lucrătoare până la ținerea adunărilor generale ale acționarilor despre ordinea de zi propusă.</u></p> <p><u>(5) Despre ședințele Consiliului de supraveghere, autoritățile de supraveghere sunt notificate în prealabil cu cel puțin 1 zi lucrătoare până la ținerea acestora, în funcție de ordinea de zi</u></p>
--	--	---

			<i>propusă, corespunzător ariei de competențe atribuite potrivit prevederilor prezentei legi.</i>
26.	<p>Articolul 10. Consiliul de supraveghere al Depozitarului central</p> <p>(1) Consiliul de supraveghere al Depozitarului central este format din 7 membri, numiți de adunarea generală a acționarilor, și va include în mod obligatoriu:</p> <p>a) un membru numit dintr-o listă de 3 persoane propuse de către Ministerul Finanțelor;</p> <p>b) un membru numit dintr-o listă de 3 persoane propuse de către persoana juridică care deține licența de operator de piață;</p> <p>c) un membru numit dintr-o listă de 3 persoane propuse de către Comisia Națională a Pieței Financiare;</p> <p>d) 4 membri desemnați de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(2) Membrii Consiliului de supraveghere sînt obligați să acționeze în interesul Depozitarului central și nu trebuie să reprezinte în nici un fel interesele instituțiilor sau autorităților care i-au propus.</p> <p>(3) Consiliul de supraveghere este în drept să instituie comitete care să îl sprijine în îndeplinirea atribuțiilor sale.</p> <p>(4) Președintele Consiliului de supraveghere este ales de adunarea generală a acționarilor dintre membrii Consiliului de supraveghere desemnați de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(5) Consiliul de supraveghere deține atribuțiile stabilite de art.65 din Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, prezenta lege, statutul Depozitarului</p>	<p>9. Articolul 10:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Consiliul de supraveghere al Depozitarului central este format din 7 membri, numiți de adunarea generală a acționarilor, și va include în mod obligatoriu:</p> <p>a) un membru propus de către Ministerul Finanțelor;</p> <p>b) un membru propus de către persoana juridică care deține licența de operator de piață;</p> <p>c) un membru propus de către Comisia Națională a Pieței Financiare;</p> <p>d) 4 membri propuși de către Banca Națională a Moldovei.”</p>	<p>Articolul 10. Consiliul de supraveghere al Depozitarului central</p> <p><i>(1) Consiliul de supraveghere al Depozitarului central este format din 7 membri, numiți de adunarea generală a acționarilor, și va include în mod obligatoriu:</i></p> <p><i>a) un membru propus de către Ministerul Finanțelor;</i></p> <p><i>b) un membru propus de către persoana juridică care deține licența de operator de piață;</i></p> <p><i>c) un membru propus de către Comisia Națională a Pieței Financiare;</i></p> <p><i>d) 4 membri propuși de către Banca Națională a Moldovei.</i></p> <p>(2) Membrii Consiliului de supraveghere sînt obligați să acționeze în interesul Depozitarului central și nu trebuie să reprezinte în nici un fel interesele instituțiilor sau autorităților care i-au propus.</p> <p>(3) Consiliul de supraveghere este în drept să instituie comitete care să îl sprijine în îndeplinirea atribuțiilor sale.</p> <p>(4) Președintele Consiliului de supraveghere este ales de adunarea generală a acționarilor dintre membrii Consiliului de supraveghere desemnați de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(5) Consiliul de supraveghere deține atribuțiile stabilite de art.65 din Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, prezenta lege, statutul Depozitarului central și regulamentul Consiliului de supraveghere al Depozitarului central.</p>

	central și regulamentul Consiliului de supraveghere al Depozitarului central.		
27.	<p>Articolul 13. Auditul extern</p> <p>(1) Situațiile financiare anuale, conturile și registrele Depozitarului central sînt supuse auditului extern anual, în conformitate cu standardele internaționale de audit.</p> <p>(2) Auditul extern este efectuat de către o organizație de audit independentă, cu renume și experiență recunoscută în domeniul auditului activității depozitărilor centrale și/sau instituțiilor financiare internaționale, selectată de Consiliul de supraveghere.</p> <p>(3) Aceeași organizație de audit extern nu poate fi numită consecutiv pentru o perioadă ce depășește 5 ani.</p>	<p>10. Articolul 13:</p> <p>la alineatul (1), textul „conturile și registrele” se substituie cu cuvântul „ale”;</p> <p>la alineatul (2), cuvântul „organizație” se substituie cu cuvântul „entitate”, iar cuvântul „internaționale” se exclude;</p> <p>la alineatul (3), cuvântul „organizație” se substituie cu cuvântul „entitate”.</p>	<p>Articolul 13. Auditul extern</p> <p>(1) Situațiile financiare anuale, conturile și registrele <u>ale</u> Depozitarului central sunt supuse auditului extern anual, în conformitate cu standardele internaționale de audit.</p> <p>(2) Auditul extern este efectuat de către o organizație <u>entitate</u> de audit independentă, cu renume și experiență recunoscută în domeniul auditului activității depozitărilor centrale și/sau instituțiilor financiare internaționale, selectată de Consiliul de supraveghere.</p> <p>(3) Aceeași organizație <u>entitate</u> de audit extern nu poate fi numită consecutiv pentru o perioadă ce depășește 5 ani.</p>
28.	<p>Articolul 14. Auditul intern</p> <p>(1) Depozitarul central își stabilește funcția sa de audit intern pentru a monitoriza conformitatea activităților sale în calitate de Depozitar central cu prezenta lege, actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și alte acte normative.</p> <p>(2) Funcția de audit intern este realizată de o subdiviziune structurală separată sau este externalizată, la decizia Consiliului de supraveghere. Auditorul va raporta Consiliului de supraveghere.</p>	<p>11. Articolul 14:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Depozitarul central își stabilește funcția sa de audit intern pentru a asigura conformitatea activităților sale cu prezenta lege, actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și alte acte normative aplicabile, precum și pentru a-și spori eficacitatea proceselor de management al riscului, control și guvernanză.”;</p> <p>la aliniatul (2), în a doua propoziție cuvintele „Auditorul va raporta” se substituie cu textul „Funcția de audit intern este subordonată și raportează ”.</p>	<p>Articolul 14. Auditul intern</p> <p><u>(1) Depozitarul central își stabilește funcția sa de audit intern pentru a asigura conformitatea activităților sale cu prezenta lege, actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și alte acte normative aplicabile, precum și pentru a-și spori eficacitatea proceselor de management al riscului, control și guvernanză.</u></p> <p>(2) Funcția de audit intern este realizată de o subdiviziune structurală separată sau este externalizată, la decizia Consiliului de supraveghere. Auditorul va raporta <u>Funcția de audit intern este subordonată și raportează</u> Consiliului de supraveghere.</p>
29.	<p>Articolul 15. Gestionarea riscului</p> <p>(1) Depozitarul central aprobă și implementează politici interne de gestionare a riscurilor juridice, de afaceri, operaționale și a altor riscuri ce pot afecta activitatea</p>	<p>12. Articolul 15:</p> <p>la alineatul (1), după cuvintele „a riscurilor juridice” se completează cu cuvântul „financiare,”;</p>	<p>Articolul 15. Gestionarea riscului</p> <p>(1) Depozitarul central aprobă și implementează politici interne de gestionare a riscurilor juridice, <u>financiare</u>, de afaceri, operaționale și a altor riscuri ce pot afecta activitatea Depozitarului</p>

	<p>Depozitarului central, inclusiv măsuri pentru atenuarea fraudelor și a neglijenței.</p> <p>(2) Depozitarul central trebuie să evalueze, să monitorizeze și să gestioneze expunerile sale la riscul de credit față de participanți și pe cele care decurg din procesul de decontare.</p> <p>(3) Depozitarul central este obligat să mențină resurse financiare suficiente pentru a acoperi expunerile sale la riscul de credit față de participanți prin garanții, dacă este cazul.</p> <p>(4) Depozitarul central instituie o subdiviziune structurală internă de gestionare a riscurilor, care raportează Consiliului de supraveghere și Comitetului executiv.</p>	<p>la alineatul (2), cuvintele „riscul de credit” se substituie cu cuvântul „riscuri”;</p> <p>la alineatul (3), textul „riscul de credit față de participanți prin garanții, dacă este cazul” se substituie cu textul „riscurile care decurg din activitatea sa”;</p> <p>la alineatul (4), cuvintele „și Comitetului executiv” se exclud.</p>	<p>central, inclusiv măsuri pentru atenuarea fraudelor și a neglijenței.</p> <p>(2) Depozitarul central trebuie să evalueze, să monitorizeze și să gestioneze expunerile sale la riscul de credit <u>riscuri</u> față de participanți și pe cele care decurg din procesul de decontare.</p> <p>(3) Depozitarul central este obligat să mențină resurse financiare suficiente pentru a acoperi expunerile sale la riscul de credit față de participanți prin garanții, dacă este cazul <u>riscurile care decurg din activitatea sa</u>.</p> <p>(4) Depozitarul central instituie o subdiviziune structurală internă de gestionare a riscurilor, care raportează Consiliului de supraveghere și Comitetului executiv.</p>
30.	<p>Articolul 16. Dezvăluirea informațiilor</p> <p>Depozitarul central dezvăluie publicului următoarele informații:</p> <p>a) prețurile și comisioanele aferente serviciilor prestate, inclusiv reducerile, rabaturile și condițiile pentru a beneficia de acestea din urmă;</p> <p>b) statutul Depozitarului central;</p> <p>c) regulile Depozitarului central;</p> <p>d) raportul anual, însoțit de raportul de audit extern;</p> <p>e) normele aplicabile Comitetului de utilizatori.</p>	<p>13. Articolul 16, litera d) va avea următorul cuprins:</p> <p>„d) raportul anual, situațiile financiare, însoțite de raportul de audit pentru situațiile financiare;”.</p>	<p>Articolul 16. Dezvăluirea informațiilor</p> <p>Depozitarul central dezvăluie publicului următoarele informații:</p> <p>a) prețurile și comisioanele aferente serviciilor prestate, inclusiv reducerile, rabaturile și condițiile pentru a beneficia de acestea din urmă;</p> <p>b) statutul Depozitarului central;</p> <p>c) regulile Depozitarului central;</p> <p>d) raportul anual, însoțit de raportul de audit extern;</p> <p><i>d) raportul anual, situațiile financiare, însoțite de raportul de audit pentru situațiile financiare;</i></p> <p>e) normele aplicabile Comitetului de utilizatori.</p>
31.	<p>Capitolul III</p> <p>INIȚIEREA ACTIVITĂȚII, SUPRAVEGHEREA ȘI REGLEMENTAREA DEPOZITARULUI CENTRAL</p>	<p>14. Denumirea Capitolului III va avea următorul cuprins:</p> <p>„INIȚIEREA ACTIVITĂȚII, MONITORIZAREA, SUPRAVEGHEREA ȘI REGLEMENTAREA DEPOZITARULUI CENTRAL”;</p>	<p>Capitolul III</p> <p><u>INIȚIEREA ACTIVITĂȚII, SUPRAVEGHEREA ȘI REGLEMENTAREA DEPOZITARULUI CENTRAL</u></p> <p><u>INIȚIEREA ACTIVITĂȚII, MONITORIZAREA, SUPRAVEGHEREA ȘI</u></p>

			<u>REGLEMENTAREA DEPOZITARULUI CENTRAL</u>
32.	<p>Articolul 17. Atribuțiile Băncii Naționale a Moldovei</p> <p>(1) Supravegherea și reglementarea Depozitarului central sînt efectuate de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin.(1), Banca Națională a Moldovei:</p> <p>a) aprobă acte normative cu caracter de reglementare în vederea implementării prezentei legi, inclusiv acte referitoare la activitatea Depozitarului central și modul de prestare a serviciilor către participanți și emitenții de valori mobiliare;</p> <p>b) emite decizii privind inițierea activității Depozitarului central, conform art.19;</p> <p>c) stabilește condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central;</p> <p>d) efectuează inspecții privind respectarea cerințelor prezentei legi și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei de către Depozitarul central și participanți;</p> <p>e) adresează recomandări sau aplică sancțiuni, conform art.26;</p> <p>f) colaborează și efectuează schimb de informații cu Comisia Națională a Pieței Financiare și alte autorități publice;</p> <p>g) colaborează și efectuează schimb de informații cu instituții internaționale specializate și autorități din alte state responsabile de reglementarea și supravegherea activității de depozitar central;</p>	<p>15. Articolul 17:</p> <p>la alineatul (1), după cuvântul „Supravegherea” se completează cu cuvintele „, monitorizarea, autorizarea ”;</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin.(1), Banca Națională a Moldovei:</p> <p>a) emite acte normative cu caracter de reglementare;</p> <p>b) emite decizii privind inițierea activității și propuneri de modificare a regulilor Depozitarului central;</p> <p>c) stabilește condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central, cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);</p> <p>d) efectuează controale privind respectarea cerințelor prezentei legi și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei de către Depozitarul central și participanți;</p> <p>e) emite recomandări, prescripții sau aplică sancțiuni, conform art.26;</p> <p>f) colaborează și efectuează schimb de informații cu Comisia Națională a Pieței Financiare și alte autorități publice;</p> <p>g) colaborează și efectuează schimb de informații cu instituții internaționale specializate și autorități din alte state responsabile de reglementarea, monitorizarea și supravegherea activității de depozitar central.”.</p>	<p>Articolul 17. Atribuțiile Băncii Naționale a Moldovei</p> <p>(1) Supravegherea, <u>monitorizarea, autorizarea</u> și reglementarea Depozitarului central sînt efectuate de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin.(1), Banca Națională a Moldovei:</p> <p>a) aprobă acte normative cu caracter de reglementare în vederea implementării prezentei legi, inclusiv acte referitoare la activitatea Depozitarului central și modul de prestare a serviciilor către participanți și emitenții de valori mobiliare;</p> <p>b) emite decizii privind inițierea activității Depozitarului central, conform art.19;</p> <p>c) stabilește condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central;</p> <p>d) efectuează inspecții privind respectarea cerințelor prezentei legi și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei de către Depozitarul central și participanți;</p> <p>e) adresează recomandări sau aplică sancțiuni, conform art.26;</p> <p>f) colaborează și efectuează schimb de informații cu Comisia Națională a Pieței Financiare și alte autorități publice;</p> <p>g) colaborează și efectuează schimb de informații cu instituții internaționale specializate și autorități din alte state responsabile de reglementarea și supravegherea activității de depozitar central;</p> <p>h) aplică alte măsuri stabilite de prezenta lege, Legea nr. 548 XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și alte acte legislative.</p>

	<p>h) aplică alte măsuri stabilite de prezenta lege, Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și alte acte legislative.</p>		<p><u>(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin.(1), Banca Națională a Moldovei:</u></p> <p><u>a) emite acte normative cu caracter de reglementare;</u></p> <p><u>b) emite decizii privind inițierea activității și propuneri de modificare a regulilor Depozitarului central;</u></p> <p><u>c) stabilește condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central, cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);</u></p> <p><u>d) efectuează controale privind respectarea cerințelor prezentei legi și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei de către Depozitarul central și participanți;</u></p> <p><u>e) emite recomandări, prescripții sau aplică sancțiuni, conform art.26;</u></p> <p><u>f) colaborează și efectuează schimb de informații cu Comisia Națională a Pieței Financiare și alte autorități publice;</u></p> <p><u>g) colaborează și efectuează schimb de informații cu instituții internaționale specializate și autorități din alte state responsabile de reglementarea, monitorizarea și supravegherea activității de depozitar central.</u></p>
33.	<p>Articolul 18. Comitetul comun de monitorizare</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei instituie Comitetul comun de monitorizare, în calitate de comitet interinstituțional, în scopul de a servi drept platformă pentru schimbul de informații privind monitorizarea activității Depozitarului central și a participanților, inclusiv a interacțiunii acestuia cu participanții, piețele reglementate, sistemele multilaterale de</p>	<p>16. Articolul 18 va avea următorul cuprins: „Articolul 18. Atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare</p> <p>(1) Prin excepție de la art. 17 alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare este autoritatea competentă care supraveghează și reglementează activitatea Depozitarului central în legătură cu prestarea de către Depozitarul central, a serviciilor prevăzute la art.5 alin.(2) pct.1) lit.a) și b), pct.2) lit.a), lit.b) sbp.1.-3., lit.d)-f) și pct.3), în</p>	<p><u>Articolul 18. Atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare</u></p> <p><u>(1) Prin excepție de la art. 17 alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare este autoritatea competentă care supraveghează și reglementează activitatea Depozitarului central în legătură cu prestarea de către Depozitarul central, a serviciilor prevăzute la art.5 alin.(2) pct.1) lit.a) și b), pct.2) lit.a), lit.b) sbp.1.-3., lit.d)-f) și pct.3), în raport</u></p>

	<p>tranzacționare, emitenții și deținătorii de valori mobiliare.</p> <p>(2) Comitetul comun de monitorizare este compus din 6 membri, inclusiv 3 membri desemnați de Banca Națională a Moldovei, 2 membri desemnați de Comisia Națională a Pieței Financiare și un membru desemnat de Ministerul Finanțelor.</p> <p>(3) Membrii Comitetului comun de monitorizare aleg președintele, care este unul dintre membrii numiți de către Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(4) Membrii Comitetului comun de monitorizare trebuie să corespundă cerințelor stabilite de art.9 alin.(3).</p> <p>(5) Comitetul comun de monitorizare se reunește cel puțin semestrial sau ori de câte ori este necesar, la solicitarea scrisă a cel puțin 2 dintre membrii săi.</p> <p>(6) Comitetul comun de monitorizare își adoptă propriul regulament intern.</p>	<p>raport cu instrumentele financiare indicate la art.5 alin.(1) pct.3) și pct.4).</p> <p>(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin.(1), Comisia Națională a Pieței Financiare:</p> <p>a) emite acte normative cu caracter de reglementare;</p> <p>b) emite propuneri de modificare a regulilor Depozitarului central;</p> <p>c) efectuează controale privind respectarea cerințelor prezentei legi și a actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, de către Depozitarul central și participanți;</p> <p>d) emite recomandări, prescripții sau aplică sancțiuni, conform art.26;</p> <p>e) colaborează și efectuează schimb de informații cu alte autorități publice.”.</p>	<p><u>cu instrumentele financiare indicate la art.5 alin.(1) pct.3) și pct.4).</u></p> <p><u>(2) În vederea exercitării atribuțiilor stabilite de alin.(1), Comisia Națională a Pieței Financiare:</u></p> <p><u>a) emite acte normative cu caracter de reglementare;</u></p> <p><u>b) emite propuneri de modificare a regulilor Depozitarului central;</u></p> <p><u>c) efectuează controale privind respectarea cerințelor prezentei legi și a actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, de către Depozitarul central și participanți;</u></p> <p><u>d) emite recomandări, prescripții sau aplică sancțiuni, conform art.26;</u></p> <p><u>e) colaborează și efectuează schimb de informații cu alte autorități publice.</u></p>
34.	<p>Articolul 20. Cerințele față de activitatea Depozitarului central</p> <p>(1) Depozitarul central este obligat să corespundă următoarelor cerințe:</p> <p>a) este constituit sub formă de societate pe acțiuni, al cărei capital social este integral subscris și vărsat;</p> <p>b) are desemnate organe de conducere conform cerințelor prezentei legi;</p> <p>c) dispune de un capital propriu în mărimea stabilită de prezenta lege;</p> <p>d) dispune de regulile Depozitarului central și de politici interne, conform cerințelor stabilite de prezenta lege;</p>	<p>17. Articolul 20:</p> <p>la alineatul (1) litera e), după cuvintele „Banca Națională” se completează cu sintagma „a Moldovei”;</p>	<p>Articolul 20. Cerințele față de activitatea Depozitarului central</p> <p>(1) Depozitarul central este obligat să corespundă următoarelor cerințe:</p> <p>a) este constituit sub formă de societate pe acțiuni, al cărei capital social este integral subscris și vărsat;</p> <p>b) are desemnate organe de conducere conform cerințelor prezentei legi;</p> <p>c) dispune de un capital propriu în mărimea stabilită de prezenta lege;</p> <p>d) dispune de regulile Depozitarului central și de politici interne, conform cerințelor stabilite de prezenta lege;</p>

	<p>e) orice activitate de importanță materială a Depozitarului central este desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazului în care Banca Națională permite Depozitarului central desfășurarea acestora în afara Republicii Moldova.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească cerințe față de activitatea Depozitarului central, suplimentare celor stabilite de alin.(1).</p>	<p>alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească cerințe față de activitatea Depozitarului central, suplimentare celor stabilite de alin.(1), corespunzător prevederilor art. 494 alin. (2) a Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.”.</p>	<p>e) orice activitate de importanță materială a Depozitarului central este desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția cazului în care Banca Națională <i>a Moldovei</i> permite Depozitarului central desfășurarea acestora în afara Republicii Moldova.</p> <p><u>(2) Banca Națională a Moldovei este în drept să stabilească cerințe față de activitatea Depozitarului central, suplimentare celor stabilite de alin.(1), corespunzător prevederilor art. 494 alin. (2) a Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.</u></p>
35.	<p>Articolul 22. Externalizarea activităților și serviciilor</p> <p>(1) Depozitarul central este în drept să externalizeze o parte dintre activitățile și serviciile sale către o altă entitate.</p> <p>(2) Externalizarea activităților și serviciilor nu absolvă de responsabilitate Depozitarul central, acesta rămânând pe deplin responsabil de îndeplinirea tuturor obligațiilor sale.</p> <p>(3) La externalizarea activităților și serviciilor vor fi respectate următoarele cerințe:</p> <p>a) externalizarea nu atrage după sine delegarea responsabilității Depozitarului central;</p> <p>b) relația Depozitarului central cu participanții sau emitenții și obligațiile față de aceștia rămân neschimbate;</p> <p>c) externalizarea nu va duce la nerespectarea cerințelor de activitate a Depozitarului central stabilite de prezenta lege;</p> <p>d) externalizarea nu împiedică exercitarea funcțiilor de supraveghere și control de către Banca Națională a Moldovei și</p>	<p>18. Articolul 22:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Depozitarul central este în drept să externalizeze o parte dintre activitățile și serviciile sale de importanță materială către o altă entitate după aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei.”;</p> <p>alineatul (3), litera d) va avea următorul cuprins: „d) externalizarea nu împiedică exercitarea funcțiilor de supraveghere, monitorizare și control de către autoritățile de supraveghere și alte autorități publice de control, inclusiv accesul la fața locului, în scopul obținerii oricăror</p>	<p>Articolul 22. Externalizarea activităților și serviciilor</p> <p><u>(1) Depozitarul central este în drept să externalizeze o parte dintre activitățile și serviciile sale de importanță materială către o altă entitate după aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei.</u></p> <p>(2) Externalizarea activităților și serviciilor nu absolvă de responsabilitate Depozitarul central, acesta rămânând pe deplin responsabil de îndeplinirea tuturor obligațiilor sale.</p> <p>(3) La externalizarea activităților și serviciilor vor fi respectate următoarele cerințe:</p> <p>a) externalizarea nu atrage după sine delegarea responsabilității Depozitarului central;</p> <p>b) relația Depozitarului central cu participanții sau emitenții și obligațiile față de aceștia rămân neschimbate;</p> <p>c) externalizarea nu va duce la nerespectarea cerințelor de activitate a Depozitarului central stabilite de prezenta lege;</p> <p>d) externalizarea nu împiedică exercitarea funcțiilor de supraveghere și control de către Banca Națională a Moldovei și alte autorități publice de control, inclusiv accesul la fața locului, în scopul</p>

<p>alte autorități publice de control, inclusiv accesul la fața locului, în scopul obținerii oricăror informații relevante necesare pentru îndeplinirea acestor funcții;</p> <p>e) externalizarea nu are ca efect privarea Depozitarului central de sistemele și mijloacele de control necesare pentru gestionarea riscurilor aferente activității sale;</p> <p>f) Depozitarul central deține expertiza și resursele necesare pentru a evalua calitatea serviciilor prestate, adecvarea capitalului și a structurii organizatorice a entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central, precum și pentru a supraveghea cu eficacitate serviciile externalizate și pentru a gestiona riscurile aferente externalizării în mod continuu;</p> <p>g) Depozitarul central are acces direct la informațiile relevante ale serviciilor externalizate;</p> <p>h) Depozitarul central asigură că entitatea către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central cooperează cu Banca Națională a Moldovei în privința activităților externalizate și permite realizarea deplină a funcțiilor de supraveghere și control de către Banca Națională a Moldovei;</p> <p>i) Depozitarul central asigură că entitatea către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central respectă standardele stabilite de legislația relevantă privind protecția datelor cu caracter personal;</p> <p>j) Depozitarul central stabilește, într-un acord scris, drepturile și obligațiile sale și pe cele ale entității către care au fost</p>	<p>informații relevante necesare pentru îndeplinirea acestor funcții;”;</p> <p>la alineatul (3) litera h), după cuvintele „de supraveghere” se completează cu cuvântul „,monitorizare”;</p> <p>la alineatul (3) litera j), la final se completează cu textul „, inclusiv în situația solicitării exprese de către Banca Națională a Moldovei”;</p> <p>la alineatul (3) litera k), cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei” se substituie cu cuvintele „autorității de supraveghere”.</p>	<p>obținerii oricăror informații relevante necesare pentru îndeplinirea acestor funcții;</p> <p><i><u>d) externalizarea nu împiedică exercitarea funcțiilor de supraveghere, monitorizare și control de către autoritățile de supraveghere și alte autorități publice de control, inclusiv accesul la fața locului, în scopul obținerii oricăror informații relevante necesare pentru îndeplinirea acestor funcții.</u></i></p> <p>e) externalizarea nu are ca efect privarea Depozitarului central de sistemele și mijloacele de control necesare pentru gestionarea riscurilor aferente activității sale;</p> <p>f) Depozitarul central deține expertiza și resursele necesare pentru a evalua calitatea serviciilor prestate, adecvarea capitalului și a structurii organizatorice a entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central, precum și pentru a supraveghea cu eficacitate serviciile externalizate și pentru a gestiona riscurile aferente externalizării în mod continuu;</p> <p>g) Depozitarul central are acces direct la informațiile relevante ale serviciilor externalizate;</p> <p>h) Depozitarul central asigură că entitatea către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central cooperează cu Banca Națională a Moldovei în privința activităților externalizate și permite realizarea deplină a funcțiilor de supraveghere, <i>monitorizare</i> și control de către Banca Națională a Moldovei;</p> <p>i) Depozitarul central asigură că entitatea către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central respectă standardele stabilite de legislația relevantă privind protecția datelor cu caracter personal;</p> <p>j) Depozitarul central stabilește, într-un acord scris, drepturile și obligațiile sale și pe cele ale entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile</p>
---	---	---

	<p>externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central. Acordul de externalizare trebuie să prevadă posibilitatea ca Depozitarul central să rezilieze acordul în orice moment, cu un preaviz de cel mult 10 zile lucrătoare;</p> <p>k) Depozitarul central și entitatea către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central prezintă Băncii Naționale a Moldovei și altor autorități publice competente, la cererea acestora, toate informațiile necesare pentru evaluarea conformității activităților externalizate cu cerințele prezentei legi;</p> <p>l) serviciile stabilite de art.5 alin.(2) pct.1) pot fi externalizate doar persoanei juridice care desfășoară activitate de depozitar central, licențiată sau autorizată în mod corespunzător în țara de origine.</p> <p>(4) Operațiunile Depozitarului central ce țin de tehnologiile informaționale utilizate pentru clearingul, decontarea și evidența valorilor mobiliare pot fi externalizate numai către Banca Națională a Moldovei, în baza unui acord între părți.</p>		<p>Depozitarului central. Acordul de externalizare trebuie să prevadă posibilitatea ca Depozitarul central să rezilieze acordul în orice moment, cu un preaviz de cel mult 10 zile lucrătoare, <u>inclusiv în situația solicitării exprese de către Banca Națională a Moldovei;</u></p> <p>k) Depozitarul central și entitatea către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central prezintă Băncii Naționale a Moldovei <u>autorității de supraveghere</u> și altor autorități publice competente, la cererea acestora, toate informațiile necesare pentru evaluarea conformității activităților externalizate cu cerințele prezentei legi;</p> <p>l) serviciile stabilite de art.5 alin.(2) pct.1) pot fi externalizate doar persoanei juridice care desfășoară activitate de depozitar central, licențiată sau autorizată în mod corespunzător în țara de origine.</p> <p>(4) Operațiunile Depozitarului central ce țin de tehnologiile informaționale utilizate pentru clearingul, decontarea și evidența valorilor mobiliare pot fi externalizate numai către Banca Națională a Moldovei, în baza unui acord între părți.</p>
36.	<p>Articolul 23. Supravegherea Depozitarului central</p> <p>(1) Supravegherea activității Depozitarului central este efectuată de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei examinează, cel puțin o dată pe an, acordurile (contractele) încheiate de către Depozitarul central, strategiile, procesele și sistemele informaționale implementate de către acesta, în vederea evaluării conformității cu prezenta</p>	<p>19. Articolul 23 va avea următorul cuprins: „Articolul 23. Supravegherea și monitorizarea Depozitarului central</p> <p>(1) Banca Națională a Moldovei supraveghează și monitorizează Depozitarul central, conform reglementărilor emise de către aceasta, în vederea verificării conformității, precum și al evaluării și tratării riscurilor la care Depozitarul central este sau ar putea fi expus.</p> <p>(2) În exercitarea atribuțiilor, Banca Națională a Moldovei poate efectua controale din oficiu și/sau la fața locului, poate lua în considerare opinii</p>	<p><u>Articolul 23. Supravegherea și monitorizarea Depozitarului central</u></p> <p><u>(1) Banca Națională a Moldovei supraveghează și monitorizează Depozitarul central, conform reglementărilor emise de către aceasta, în vederea verificării conformității, precum și al evaluării și tratării riscurilor la care Depozitarul central este sau ar putea fi expus.</u></p> <p><u>(2) În exercitarea atribuțiilor, Banca Națională a Moldovei poate efectua controale din oficiu și/sau la fața locului, poate lua în considerare opinii formulate de experți, cum ar fi consultanți și</u></p>

<p>lege și a riscurilor la care Depozitarul central este sau ar putea fi expus.</p> <p>(3) Depozitarul central prezintă Băncii Naționale a Moldovei următoarele documente și informații:</p> <p>a) situațiile financiare auditate ale Depozitarului central și cele mai recente situații financiare intermediare;</p> <p>b) informațiile cu privire la procesele civile, administrative sau orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare în care este implicat Depozitarul central, entitatea către care au fost externalizate activitățile sau serviciile Depozitarului central sau entitățile de infrastructură a pieței de capital cu care este conectat;</p> <p>c) rezultatele testelor de stres de continuitate a activității sau exercițiilor similare efectuate în cursul perioadei examinate;</p> <p>d) raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în timpul perioadei examinate și au afectat buna prestare a oricăror servicii de bază, măsurile luate pentru soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora;</p> <p>e) raportul privind performanța sistemului de decontare a valorilor mobiliare, inclusiv o evaluare a disponibilității sistemului în timpul perioadei examinate;</p> <p>f) rezumatul tipurilor de intervenții manuale efectuate de către Depozitarul central;</p> <p>g) informația privind identificarea operațiunilor critice ale Depozitarului central, orice modificări substanțiale aduse planului său de redresare, rezultatele scenariilor de</p>	<p>formulate de experți, cum ar fi consultanți și auditori externi, utilizează informații furnizate de alte autorități de reglementare sau supraveghere și lua în considerare informații și sesizări primite de la participanții Depozitarului central și clienții acestora.</p> <p>(3) Depozitarul central prezintă Băncii Naționale a Moldovei următoarele documente și informații, cu o frecvență stabilită în reglementările Băncii Naționale a Moldovei:</p> <p>a) situațiile financiare auditate ale Depozitarului central și cele mai recente situații financiare intermediare;</p> <p>b) informațiile cu privire la procesele civile, administrative sau orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare în care este implicat Depozitarul central, entitatea către care au fost externalizate activitățile sau serviciile Depozitarului central sau entitățile de infrastructură a pieței de capital cu care este conectat;</p> <p>c) scenariile și rezultatele testelor de stres de continuitate a activității sau exercițiilor similare efectuate în cursul perioadei examinate;</p> <p>d) raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în timpul perioadei examinate și au afectat buna prestare a oricăror servicii de bază, măsurile luate pentru soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora;</p> <p>e) raportul privind performanța sistemului de decontare a valorilor mobiliare, inclusiv o evaluare a disponibilității sistemului în timpul perioadei examinate;</p> <p>f) rezumatul tipurilor de intervenții manuale efectuate de către Depozitarul central;</p> <p>g) informația privind identificarea operațiunilor și participanților critici ale Depozitarului central,</p>	<p><u>auditori externi, utilizează informații furnizate de alte autorități de reglementare sau supraveghere și lua în considerare informații și sesizări primite de la participanții Depozitarului central și clienții acestora.</u></p> <p><u>(3) Depozitarul central prezintă Băncii Naționale a Moldovei următoarele documente și informații, cu o frecvență stabilită în reglementările Băncii Naționale a Moldovei:</u></p> <p><u>a) situațiile financiare auditate ale Depozitarului central și cele mai recente situații financiare intermediare;</u></p> <p><u>b) informațiile cu privire la procesele civile, administrative sau orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare în care este implicat Depozitarul central, entitatea către care au fost externalizate activitățile sau serviciile Depozitarului central sau entitățile de infrastructură a pieței de capital cu care este conectat;</u></p> <p><u>c) scenariile și rezultatele testelor de stres de continuitate a activității sau exercițiilor similare efectuate în cursul perioadei examinate;</u></p> <p><u>d) raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în timpul perioadei examinate și au afectat buna prestare a oricăror servicii de bază, măsurile luate pentru soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora;</u></p> <p><u>e) raportul privind performanța sistemului de decontare a valorilor mobiliare, inclusiv o evaluare a disponibilității sistemului în timpul perioadei examinate;</u></p> <p><u>f) rezumatul tipurilor de intervenții manuale efectuate de către Depozitarul central;</u></p> <p><u>g) informația privind identificarea operațiunilor și participanților critici ale Depozitarului central, orice modificări aduse planului său de redresare și planului de continuitate a activității, scenariile și rezultatele testelor de stres,</u></p>
---	---	--

<p>stres, factorii și instrumentele de recuperare ale Depozitarului central;</p> <p>h) informația cu privire la plîngerile oficiale recepționate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</p> <p>i) raportul cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau legăturile Depozitarului central;</p> <p>j) informația cu privire la cazurile de identificare a conflictelor de interese pe parcursul perioadei examinate, inclusiv descrierea modului în care au fost gestionate;</p> <p>k) informația privind controalele interne și auditele efectuate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</p> <p>l) strategia generală de activitate a Depozitarului central pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la ultima examinare și evaluare și un plan de afaceri detaliat pentru serviciile prestate de către Depozitarul central pentru o perioadă de cel puțin un an după ultima examinare și evaluare;</p> <p>m) informația cu privire la numărul și tipurile de participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora, precum și numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către Depozitarul central;</p> <p>n) informația privind numărul, tipul și amploarea problemelor de reconciliere stabilite de către Depozitarul central, atât la nivel intern, cât în raport cu participanții, piețele reglementate sau sistemele multilaterale de tranzacționare.</p> <p>(4) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date, iar Depozitarul</p>	<p>orice modificări aduse planului său de redresare și planului de continuitate a activității, scenariile și rezultatele testelor de stres, pragurile de alertă și instrumentele de recuperare ale Depozitarului central;</p> <p>h) informația cu privire la plîngerile oficiale recepționate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</p> <p>i) raportul cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau conexiunile Depozitarului central;</p> <p>j) informația cu privire la cazurile de identificare a conflictelor de interese pe parcursul perioadei examinate, inclusiv descrierea modului în care au fost gestionate;</p> <p>k) informația privind controalele interne și auditele efectuate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</p> <p>l) strategia generală de activitate a Depozitarului central pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la ultima examinare și evaluare și un plan de afaceri detaliat pentru serviciile prestate de către Depozitarul central pentru o perioadă de cel puțin un an după ultima examinare și evaluare;</p> <p>m) informația cu privire la numărul și tipurile de participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora, precum și numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către Depozitarul central;</p> <p>n) informația privind numărul, tipul și amploarea problemelor de reconciliere stabilite de către Depozitarul central, atât la nivel intern, cât în raport cu participanții, piețele reglementate sau sistemele multilaterale de tranzacționare;</p> <p>o) cadrul de gestionare a riscurilor, care include cel puțin: politica de gestionare a riscurilor, analiza de impact a activității, limitele de</p>	<p><u>pragurile de alertă și instrumentele de recuperare ale Depozitarului central;</u></p> <p><u>h) informația cu privire la plîngerile oficiale recepționate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</u></p> <p><u>i) raportul cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau conexiunile Depozitarului central;</u></p> <p><u>j) informația cu privire la cazurile de identificare a conflictelor de interese pe parcursul perioadei examinate, inclusiv descrierea modului în care au fost gestionate;</u></p> <p><u>k) informația privind controalele interne și auditele efectuate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;</u></p> <p><u>l) strategia generală de activitate a Depozitarului central pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la ultima examinare și evaluare și un plan de afaceri detaliat pentru serviciile prestate de către Depozitarul central pentru o perioadă de cel puțin un an după ultima examinare și evaluare;</u></p> <p><u>m) informația cu privire la numărul și tipurile de participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora, precum și numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către Depozitarul central;</u></p> <p><u>n) informația privind numărul, tipul și amploarea problemelor de reconciliere stabilite de către Depozitarul central, atât la nivel intern, cât în raport cu participanții, piețele reglementate sau sistemele multilaterale de tranzacționare;</u></p> <p><u>o) cadrul de gestionare a riscurilor, care include cel puțin: politica de gestionare a riscurilor, analiza de impact a activității, limitele de toleranță la risc, procedurile și măsurile de tratare a riscurilor, registrul riscurilor;</u></p>
---	--	--

<p>central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(5) Banca Națională a Moldovei este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a prezentei legi sau actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(6) La cererea Băncii Naționale a Moldovei, Depozitarul central este obligat să aprobe și să prezinte Băncii Naționale un plan de redresare, pentru a asigura continuitatea activității Depozitarului central.</p> <p>(7) Banca Națională a Moldovei este în drept să efectueze controlul activității Depozitarului central, care se realizează de către angajații Băncii Naționale sau de echipe formate din angajații Băncii Naționale a Moldovei și ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</p> <p>(8) Banca Națională a Moldovei este în drept să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.</p>	<p>toleranță la risc, procedurile și măsurile de tratare a riscurilor, registrul riscurilor;</p> <p>p) informații privind acordurile (contractele) încheiate de către Depozitarul Central, strategiile, procesele și sistemele informaționale implementate de către acesta.</p> <p>(4) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date, iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(5) Banca Națională a Moldovei este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a prezentei legi și/sau a actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(6) Banca Națională a Moldovei este în drept să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.</p> <p>(7) În realizarea atribuțiilor stabilite la art. 18 alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare este în drept:</p> <p>a) să solicite documente și informații de la Depozitarul Central;</p> <p>b) să verifice, pe baza raportărilor și controalelor efectuate din oficiu și la fața locului activitatea Depozitarului central, luând în considerare opinii formulate de experți și utilizând informații/sesizări furnizate/primate de alte autorități sau participanți/clienti ai Depozitarului central, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);</p>	<p><u>p) informații privind acordurile (contractele) încheiate de către Depozitarul Central, strategiile, procesele și sistemele informaționale implementate de către acesta.</u></p> <p><u>(4) Banca Națională a Moldovei este în drept să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date, iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Banca Națională a Moldovei.</u></p> <p><u>(5) Banca Națională a Moldovei este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a prezentei legi și/sau a actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</u></p> <p><u>(6) Banca Națională a Moldovei este în drept să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.</u></p> <p><u>(7) În realizarea atribuțiilor stabilite la art. 18 alin. (1), Comisia Națională a Pieței Financiare este în drept:</u></p> <p><u>a) să solicite documente și informații de la Depozitarul Central;</u></p> <p><u>b) să verifice, pe baza raportărilor și controalelor efectuate din oficiu și la fața locului activitatea Depozitarului central, luând în considerare opinii formulate de experți și utilizând informații/sesizări furnizate/primate de alte autorități sau participanți/clienti ai Depozitarului central, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1);</u></p> <p><u>c) să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1), iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare;</u></p>
---	---	--

		<p>c) să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1), iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare;</p> <p>d) să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a cerințelor prezentei legi sau actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;</p> <p>e) să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.</p> <p>(8) În aplicarea alin.(7), Depozitarul central, prezintă informații periodice Comisiei Naționale a Pieței Financiare, conform actelor normative ale acesteia, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1).</p> <p>(9) Depozitarul central informează în termen de cel mult o zi lucrătoare autoritățile de supraveghere, în limita competențelor, despre încălcarea regulilor și procedurilor Depozitarului central de către participanții săi și măsurile întreprinse.”.</p>	<p><u>d) să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a cerințelor prezentei legi sau actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare;</u></p> <p><u>e) să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a cerințelor prezentei legi, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației într-un stadiu incipient.</u></p> <p><u>(8) În aplicarea alin.(7), Depozitarul central, prezintă informații periodice Comisiei Naționale a Pieței Financiare, conform actelor normative ale acesteia, în limita competențelor stabilite la art. 18 alin. (1).</u></p> <p><u>(9) Depozitarul central informează în termen de cel mult o zi lucrătoare autoritățile de supraveghere, în limita competențelor, despre încălcarea regulilor și procedurilor Depozitarului central de către participanții săi și măsurile întreprinse.</u></p>
37.	<p>Articolul 24. Reglementarea activității Depozitarului central</p> <p>Banca Națională a Moldovei aprobă acte normative privind activitatea Depozitarului central, inclusiv privind condițiile de prestare a serviciilor de către Depozitarul central, precum și privind modul de supraveghere a Depozitarului central.</p>	20. Articolul 24 se abrogă	

38.	<p>Articolul 25.Regulile Depozitarului central</p> <p>(1) Depozitarul central este obligat să elaboreze și să aplice regulile Depozitarului central, care vor conține norme privind:</p> <p>a) criteriile de acces și condițiile pentru suspendarea sau excluderea participanților;</p> <p>b) drepturile și obligațiile participanților;</p> <p>c) înregistrarea și evidența valorilor mobiliare;</p> <p>d) clearingul și decontările cu valori mobiliare;</p> <p>e) condițiile privind momentul în care un ordin de transfer este introdus în sistemul de clearing și decontare al Depozitarului central, precum și momentul de la care ordinul de transfer devine irevocabil;</p> <p>f) cerințele comune și mecanismul standardizat pentru executarea și decontarea ordinelor de transfer, în condiții normale, precum și în situații de criză;</p> <p>g) procedurile de gestionare a riscurilor;</p> <p>h) jurisdicția competentă sau mecanisme în caz de litigiu;</p> <p>i) persoanele care acționează ca punct de contact în relațiile dintre Depozitarul central și Banca Națională a Moldovei.</p> <p>(2) Regulile Depozitarului central, inclusiv modificările și completările, se aprobă de Consiliul de supraveghere a Depozitarului central, după coordonarea lor cu Banca Națională a Moldovei, iar în partea ce ține de înregistrarea și evidența valorilor mobiliare – și cu Comisia Națională a Pieței Financiare.</p>	<p>21. Articolul 25:</p> <p>la alineatul (1), litera b) se completează la final cu cuvintele „și ale Depozitarului central”;</p> <p>la alineatul (1), literele g), h) și i) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„g) informații generale cu privire la gestionarea riscurilor;</p> <p>h) jurisdicția și mecanismele aplicabile în caz de litigiu;</p> <p>i) nivelul minim de calitate și disponibilitate a serviciilor oferite;”;</p> <p>alineatul (1) se completează cu litera j) cu următorul cuprins:</p> <p>„j) procedurile aplicabile în caz de insolvență a unui participant.”;</p>	<p>Articolul 25.Regulile Depozitarului central</p> <p>(1) Depozitarul central este obligat să elaboreze și să aplice regulile Depozitarului central, care vor conține norme privind:</p> <p>a) criteriile de acces și condițiile pentru suspendarea sau excluderea participanților;</p> <p>b) drepturile și obligațiile participanților și <u>ale Depozitarului central</u>;</p> <p>c) înregistrarea și evidența valorilor mobiliare;</p> <p>d) clearingul și decontările cu valori mobiliare;</p> <p>e) condițiile privind momentul în care un ordin de transfer este introdus în sistemul de clearing și decontare al Depozitarului central, precum și momentul de la care ordinul de transfer devine irevocabil;</p> <p>f) cerințele comune și mecanismul standardizat pentru executarea și decontarea ordinelor de transfer, în condiții normale, precum și în situații de criză;</p> <p>g) procedurile de gestionare a riscurilor;</p> <p>h) jurisdicția competentă sau mecanisme în caz de litigiu;</p> <p>i) persoanele care acționează ca punct de contact în relațiile dintre Depozitarul central și Banca Națională a Moldovei.</p> <p><u>g) informații generale cu privire la gestionarea riscurilor;</u></p> <p><u>h) jurisdicția și mecanismele aplicabile în caz de litigiu;</u></p> <p><u>i) nivelul minim de calitate și disponibilitate a serviciilor oferite;</u></p> <p><u>j) procedurile aplicabile în caz de insolvență a unui participant.</u></p> <p>(2) Regulile Depozitarului central, inclusiv modificările și completările, se aprobă de Consiliul de</p>
-----	--	--	---

		<p>alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Regulile Depozitarului central, inclusiv modificările și completările, se aprobă în prealabil de Consiliul de supraveghere a Depozitarului central și sunt supuse aprobării finale de către Banca Națională a Moldovei, iar în partea ce ține competențele stabilite la art. 18 alin. (1), cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare.”.</p>	<p>supraveghere a Depozitarului central, după coordonarea lor cu Banca Națională a Moldovei, iar în partea ce ține de înregistrarea și evidența valorilor mobiliare și cu Comisia Națională a Pieței Financiare.</p> <p><i>(2) Regulile Depozitarului central, inclusiv modificările și completările, se aprobă în prealabil de Consiliul de supraveghere a Depozitarului central și sunt supuse aprobării finale de către Banca Națională a Moldovei, iar în partea ce ține competențele stabilite la art. 18 alin. (1), cu avizul Comisiei Naționale a Pieței Financiare.</i></p>
39.	<p>Articolul 26. Recomandări și sancțiuni</p> <p>(1) În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, Banca Națională a Moldovei este în drept să adreseze recomandări Depozitarului central, participanților sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central, în scopul de a solicita respectarea prezentei legi și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei este în drept să aplice Depozitarului central, participanților săi sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central următoarele sancțiuni în caz de încălcare a prevederilor prezentei legi sau al actelor normative emise pentru punerea în aplicare a prezentei legi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) avertisment; b) mustrare; c) interdicție de a efectua tranzacții sau instrucțiuni specifice; 	<p>22. Articolul 26: denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 26. Recomandări, prescripții și sancțiuni”;</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, autoritățile de supraveghere sunt în drept să adreseze recomandări Depozitarului central, participanților sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central, în scopul de a solicita respectarea prezentei legi și a actelor normative ale autorităților de supraveghere.”;</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Autoritățile de supraveghere sunt în drept să emită prescripții și să aplice Depozitarului central și participanților săi următoarele sancțiuni în caz de încălcare a prevederilor prezentei legi sau al</p>	<p>Articolul 26. Recomandări și sancțiuni <u>Articolul 26. Recomandări, prescripții și sancțiuni</u></p> <p>(1) În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, Banca Națională a Moldovei este în drept să adreseze recomandări Depozitarului central, participanților sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central, în scopul de a solicita respectarea prezentei legi și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p><i>(1) În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de prezenta lege, autoritățile de supraveghere sunt în drept să adreseze recomandări Depozitarului central, participanților sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central, în scopul de a solicita respectarea prezentei legi și a actelor normative ale autorităților de supraveghere.</i></p> <p>(2) Banca Națională a Moldovei este în drept să aplice Depozitarului central, participanților săi sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central următoarele sancțiuni în caz de încălcare a prevederilor prezentei legi sau al</p>

<p>d) interdicție de a se angaja în anumite activități;</p> <p>e) destituire sau suspendare a unei persoane din funcția deținută;</p> <p>f) interdicție de a presta unele servicii.</p> <p>(3) Banca Națională a Moldovei va lua în considerare toate circumstanțele relevante atunci când va aplica astfel de sancțiuni, inclusiv, după caz:</p> <p>a) gravitatea și durata încălcării;</p> <p>b) gradul de responsabilitate a persoanei care a admis încălcarea;</p> <p>c) capacitatea financiară a persoanei care a admis încălcarea;</p> <p>d) importanța profiturilor obținute, a pierderilor evitate de către persoana care a admis încălcarea sau pierderile pentru terți derivate din încălcare, în măsura în care acestea pot fi determinate;</p> <p>e) nivelul de cooperare al persoanei care a admis încălcarea;</p> <p>f) încălcările anterioare ale persoanei care a admis încălcarea.</p>	<p>actelor normative emise pentru punerea în aplicare a prezentei legi:</p> <p>a) avertisment;</p> <p>b) mustrare;</p> <p>c) interdicție de a efectua tranzacții sau instrucțiuni specifice;</p> <p>d) interdicție de a se angaja în anumite activități;</p> <p>e) suspendare sau retragere a certificatelor de calificare eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare;</p> <p>f) interdicție de a presta unele servicii.”;</p> <p>la alineatul (3), cuvintele „Banca Națională a Moldovei va” se substituie cu cuvintele „Autoritățile de supraveghere vor”;</p> <p>la alineatul (3), litera a) va avea următorul cuprins: „a) gravitatea, impactul și durata încălcării;”.</p>	<p>actelor normative emise pentru punerea în aplicare a prezentei legi:</p> <p>a) avertisment;</p> <p>b) mustrare;</p> <p>c) interdicție de a efectua tranzacții sau instrucțiuni specifice;</p> <p>d) interdicție de a se angaja în anumite activități;</p> <p>e) destituire sau suspendare a unei persoane din funcția deținută;</p> <p>f) interdicție de a presta unele servicii.</p> <p><u>(2) Autoritățile de supraveghere sunt în drept să emită prescripții și să aplice Depozitarului central și participanților săi următoarele sancțiuni în caz de încălcare a prevederilor prezentei legi sau al actelor normative emise pentru punerea în aplicare a prezentei legi:</u></p> <p><u>a) avertisment;</u></p> <p><u>b) mustrare;</u></p> <p><u>c) interdicție de a efectua tranzacții sau instrucțiuni specifice;</u></p> <p><u>d) interdicție de a se angaja în anumite activități;</u></p> <p><u>e) suspendare sau retragere a certificatelor de calificare eliberate de Comisia Națională a Pieței Financiare;</u></p> <p><u>f) interdicție de a presta unele servicii.</u></p> <p>(3) Banca Națională a Moldovei va <u>Autoritățile de supraveghere vor</u> lua în considerare toate circumstanțele relevante atunci când va aplica astfel de sancțiuni, inclusiv, după caz:</p> <p>a) gravitatea și durata încălcării;</p> <p><u>a) gravitatea, impactul și durata încălcării;</u></p> <p>b) gradul de responsabilitate a persoanei care a admis încălcarea;</p> <p>c) capacitatea financiară a persoanei care a admis încălcarea;</p>
---	--	---

			<p>d) importanța profiturilor obținute, a pierderilor evitate de către persoana care a admis încălcarea sau pierderile pentru terți derivate din încălcare, în măsura în care acestea pot fi determinate;</p> <p>e) nivelul de cooperare al persoanei care a admis încălcarea;</p> <p>f) încălcările anterioare ale persoanei care a admis încălcarea.</p>
40.	<p>Capitolul IV VALORI MOBILIARE ÎN FORMĂ DE ÎNSCRIERE ÎN CONT</p> <p>Articolul 27. Principiul fungibilității</p> <p>(1) Deținerea de valori mobiliare de către Depozitarul central, atât ca urmare a dematerializării, cât și a imobilizării, se efectuează numai în formă de înscriere în cont.</p> <p>(2) Valorile mobiliare în formă de înscriere în cont nu au număr de ordine și sînt fungibile prin natura lor.</p> <p>(3) În cazul imobilizării, Depozitarul central poate întoarce participanților valori mobiliare similare la purtător sau nominative, fără a ține cont de numerele lor de ordine.</p> <p>(4) Prevederile stabilite de alin.(1)-(3) se aplică participanților în raport cu deținătorii de valori mobiliare.</p> <p>Articolul 28. Drepturile de coproprietate</p> <p>(1) Creditarea unui cont de valori mobiliare generează un drept de coproprietate de natură necorporală în ceea ce privește valorile mobiliare din emisiunea respectivă de valori mobiliare, care a fost supusă dematerializării sau imobilizării.</p> <p>(2) Deținerea de valori mobiliare care au fost supuse dematerializării sau imobilizării</p>	23. Capitolul IV se abrogă.	

trebuie să fie confirmată prin creditarea contului de valori mobiliare, care este demonstrată prin extrasele de cont prezentate de Depozitarul central sau de către participanți. La cererea deținătorilor de valori mobiliare, Depozitarul central și participanții emit certificate pentru valorile mobiliare în formă de înscriere în cont.

(3) Valorile mobiliare în formă de înscriere în cont sînt transferate prin debitarea și creditarea conturilor de valori mobiliare.

Articolul 29. Exercițarea drepturilor asupra valorilor mobiliare în formă de înscriere în cont în raport cu Depozitarul central

(1) Participanții care dețin valori mobiliare în formă de înscriere în cont în nume propriu în Depozitarul central își pot exercita drepturile doar asupra acestor valori mobiliare în raport cu Depozitarul central. Participanții sînt în drept:

a) să exercite în mod direct drepturile corporative atașate sau încorporate în valorile mobiliare în raport cu emitentul;

b) în cazul intentării procedurii de insolvență împotriva emitentului, să-și exercite dreptul de recurs direct împotriva emitentului.

(2) Depozitarea valorilor mobiliare în Depozitarul central are același efect ca și dispunerea de aceste valori mobiliare.

Articolul 30. Exercițarea drepturilor asupra valorilor mobiliare în formă de înscriere în cont în raport cu participanții

(1) Deținătorii de valori mobiliare pot să își exercite drepturile numai în ceea ce privește valorile mobiliare în formă de înscrieri în cont în raport cu participantul care deține

valorile mobiliare pe cont. Deținătorii de valori mobiliare sînt în drept:

a) să exercite dreptul de recuperare, în conformitate cu alin.(2);

b) să exercite în mod direct drepturile corporative atașate sau încorporate în valorile mobiliare în raport cu emitentul;

c) în cazul intentării procedurii de insolabilitate împotriva emitentului, să-și exercite dreptul de recurs direct împotriva emitentului.

(2) În cazul deschiderii procedurilor de insolabilitate împotriva participantului, acțiunea de recuperare a numărului de valori mobiliare înscrise în cont pe care participantul este obligat să le întoarcă urmează a fi extinsă asupra tuturor valorilor mobiliare de același fel înregistrate pe numele participantului la Depozitarul central. Banca Națională a Moldovei poate, prin actele sale normative, să organizeze sau să stabilească astfel de acțiuni colective.

(3) În cazul în care numărul de valori mobiliare este insuficient pentru a permite restituirea completă a tuturor valorilor mobiliare deținute în cont, acestea se repartizează între coproprietari, proporțional cu drepturile lor.

(4) În cazul în care participantul este proprietarul unui număr de valori mobiliare ale unei emisiuni, acesta va exercita dreptul de proprietar numai asupra numărului de valori mobiliare rămase după ce valorile mobiliare din emisiunea în cauză, pe care le deține în custodie din numele deținătorilor de valori mobiliare, au fost returnate acestor deținători de valori mobiliare.

(5) Deținătorii de valori mobiliare trebuie să demonstreze emitenților sau altor părți interesate existența și numărul de valori mobiliare în formă de înscrieri în cont, conform alin. (1) al prezentului articol, prin intermediul extraselor de cont prezentate de către participanți. Participanții pot prezenta, de asemenea, certificate, pentru a demonstra existența valorilor mobiliare în formă de înscrieri în cont.

Articolul 31. Garantarea valorilor mobiliare în formă de înscrieri în cont

În sensul art.7 din Legea nr.184 din 22 iulie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară, la creditarea valorilor mobiliare în formă de înscrieri în cont într-un cont special deschis la Depozitarul central sau la participanții săi în numele unei persoane concrete, se va respecta condiția că garanțiile financiare trebuie să fie în posesia sau sub controlul beneficiarului garanției, fără alte formalități.

Articolul 32. Caracterul definitiv al transferurilor de valori mobiliare la dobândirea cu bună-credință

(1) Efectele juridice descrise la art.28-31 nu pot fi contestate, indiferent de temei, cu condiția că Depozitarul central, participanții, deținătorii de valori mobiliare sau alte părți terțe, după caz, cărora le sînt transferate valori mobiliare, au dobîndit aceste valori mobiliare cu bună-credință.

(2) Prevederile stabilite de alin.(1) nu aduc atingere răspunderii cedentului valorilor mobiliare în raport cu persoana care suferă pierderi.

<p>Articolul 33. Valori mobiliare supuse dematerializării</p> <p>(1) De la data intrării în vigoare a deciziei privind inițierea activității Depozitarului central, emisă de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu art. 21 alin. (4), următoarele categorii de valori mobiliare sînt emise doar cu aplicarea procedurii de dematerializare:</p> <ul style="list-style-type: none">a) valorile mobiliare de stat care cad sub incidența Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;b) creanțe emise de Banca Națională a Moldovei;c) instrumentele financiare definite la art.4 din Legea nr.171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital. <p>(2) Banca Națională a Moldovei poate impune, prin actele sale normative, dematerializarea altor categorii de valori mobiliare, suplimentar celor stabilite de alin.(1).</p> <p>(3) Valorile mobiliare supuse dematerializării conform alin.(1) și (2) se emit doar prin intermediul Depozitarului central, care deține pentru această activitate un monopol legal, instituit în temeiul prezentei legi.</p> <p>(4) Emitenții de valori mobiliare sînt obligați să prezinte Depozitarului central actele necesare, conform cerințelor stabilite de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, în vederea dematerializării valorilor mobiliare.</p> <p>Articolul 34. Valori mobiliare supuse imobilizării</p>		
---	--	--

<p>(1) Pot fi supuse imobilizării în Depozitarul central orice categorii de valori mobiliare emise anterior și aflate în circulație.</p> <p>(2) Depozitarul central poate subdepozita valorile mobiliare imobilizate pe care le deține în cadrul persoanei juridice care desfășoară activitate de depozitar central, licențiată sau autorizată în mod corespunzător în țara de origine, prin intermediul unui transfer în formă de înscriere în cont sau în alt mod.</p> <p>(3) Subdepozitarea valorilor mobiliare conform alin.(2) nu afectează aplicarea prevederilor prezentei legi.</p> <p>Articolul 35. Transferul nerestricționat al valorilor mobiliare</p> <p>(1) Depozitarul central și participanții efectuează transferul de valori mobiliare doar în cazul în care circulația acestora nu este suspendată sau restricționată.</p> <p>(2) Depozitarul central, precum și angajații și membrii organelor de conducere ale acestuia sînt pasibili atragerii la răspundere în conformitate cu art.6 în cazul în care efectuează transferul valorilor mobiliare contrar prevederilor stabilite de alin.(1).</p>		
---	--	--